

Omgevingsvisie Dongen

Nota van zienswijzen

1. Inleiding

In deze nota van zienswijzen wordt een reactie gegeven op de ingekomen zienswijzen in het kader van het ter inzage leggen van de ontwerp omgevingsvisie Dongen.

2. Procedure

De ontwerp omgevingsvisie heeft vanaf vrijdag 21 oktober 2022 tot en met donderdag 1 december 2022 ter inzage gelegen. Deze periode is verlengd tot en met donderdag 29 december 2022. In die periode kon eenieder zijn of haar reactie naar keuze schriftelijk of mondeling indienen.

Het ontwerp van de omgevingsvisie is ook onder de aandacht gebracht van de Provincie Noord-Brabant, Waterschap Brabantse Delta, gemeente Gilze en Rijen, gemeente Tilburg, gemeente Loon op Zand en gemeente Oosterhout.

Iedere inwoner of belanghebbende heeft in december 2021 via de Wijkprikker digitaal aan kunnen geven waar ze trots op zijn en waar verbetering van de openbare ruimte mogelijk is.

Tijdens de Ontmoetingen op 19 en 20 april 2022 is gesproken over diverse vraagstukken, stellingen en dilemma's. Samen met inwoners, ondernemers en andere partijen hebben we tijdens de Ontmoetingen nagedacht over hoe onze gemeente de komende twintig jaar verandert en wat dat betekent voor de omgeving.

Er zijn zienswijzen ontvangen van:

1. Zienswijze 1 - zaaknummer 2022-021186, Provincie Noord-Brabant, d.d. 30 november 2022;
2. Zienswijze 2 – zaaknummer 2022-020720, Rijkswaterstaat Zuid-Nederland, afdeling Netwerkontwikkeling en Visie, d.d. 22 november 2022;
3. Zienswijze 3 - zaaknummer 2022-021124, Tennenet, d.d. 29 november 2022;
4. Zienswijze 4 – zaaknummer 2023-000017, Waterschap Brabantse Delta, d.d. 23 december 2022;
5. Zienswijze 5 – zaaknummer 2022-020622, gemeente Tilburg, d.d. 21 november 2022;
6. Zienswijze 6 – zaaknummer 2022-021223, gemeente Gilze en Rijen, d.d. 1 december 2022;
7. Zienswijze 7- zaaknummer 2022-020944, d.d. 28 november 2022;
8. Zienswijze 8 - zaaknummer 2022-020416, Cumela, d.d. 14 november 2022;
9. Zienswijze 9 - zaaknummer 2022-020182 en aanvullend 2022-022601, d.d. 14 november 2022 en 24 december 2022;
10. Zienswijze 10 - zaaknummer 2022-021221, Vereniging Spaar de Duiventoren en het Blik, d.d. 30 november 2022;
11. Zienswijze 11 - zaaknummer 2022-021225, d.d. 1 december 2022;
12. Zienswijze 12 - zaaknummer 2022-021226, Milieuvereniging Oosterhout, d.d. 30 november 2022;
13. Zienswijze 13 - zaaknummer 2022-021107, d.d. 30 november 2022;
14. Zienswijze 14 - zaaknummer 2022-021109, d.d. 30 november 2022;
15. Zienswijze 15 - zaaknummer 2022-021111, d.d. 29 november 2022;
16. Zienswijze 16 - zaaknummer 2022-021117, d.d. 30 november 2022;
17. Zienswijze 17 - zaaknummer 2022-021126, d.d. 28 november 2022;
18. Zienswijze 18 - zaaknummer 2022-021145, d.d. 29 november 2022;
19. Zienswijze 19 - zaaknummer 2022-021163, d.d. 29 november 2022;

20. Zienswijze 20 - zaaknummer 2022-021960, d.d. 30 november 2022;
21. Zienswijze 21 – zaaknummer 2022-022380, d.d. 20 december 2022;
22. Zienswijze 22 – zaaknummer 2023-000161, d.d. 22 december 2022;
23. Zienswijze 23 – zaaknummer 2022-022587, d.d. 23 december 2022;
24. Zienswijze 24 – zaaknummer 2022-022605 -ZLTO, afdeling Dongen - Loon op Zand, d.d. 27 december 2022;
25. Zienswijze 25 – zaaknummer 2022-022606, d.d. 22 december 2022;
26. Zienswijze 26 – zaaknummer 2022-022726, d.d. 27 december 2022;
27. Zienswijze 27 – zaaknummer 2022-022741, d.d. 29 december 2022;
28. Zienswijze 28 – zaaknummer 2023-000037, d.d. 30 december 2022.

Niet alle zienswijzen zijn tijdig ontvangen maar zijn wel allemaal meegenomen in de belangenafweging.

Wij hebben alle zienswijzen samengevat. Deze samenvatting is dus geen woordelijke weergaven van de zienswijzen, maar in de antwoorden is wel de gehele zienswijzen in de afweging meegenomen.

3. Zienswijzen

3.1. Zienswijze 1 – zaaknummer 2022-021186

Reactie

1. Thema algemeen: De provincie Noord-Brabant (hierna: provincie) mist in de ontwerp Omgevingsvisie een relatie met de visies van buurgemeenten, welke rol gemeente Dongen inneemt in de regio, op welke manier over beleidskeuzes voor thema's wordt afgestemd met de regio en hoe deze keuzes vooraf tot meer waarde voor de regio kunnen leiden.

Antwoord

In de omgevingsvisie is een relatie gelegd met de NOVI en POVI en er is ingegaan op de regio. Er zijn vier regionale hoofdpogaven onderscheiden: Energietransitie en Klimaatadaptatie, Duurzame verstedelijking, Mobiliteitstransitie en Toekomstbestendig landelijk gebied. Daarbij is aangegeven dat onze gemeente vanuit de verschillende thema's in contact staan met de regio. Dit is een nog lopend proces. Wij hebben kennis genomen en waar nodig input gegeven op visie van buurgemeenten maar hier geen afzonderlijk hoofdstuk aan besteed in de gemeentelijke visie.

Reactie

2. Thema algemeen: De provincie adviseert om meer aandacht te besteden aan de kansen en beperkingen die de bodem en ondergrond met zich meebrengt. Er wordt volgens de provincie nu geen expliciete aandacht besteed aan de ondergrond en de bodem. Vanuit het Rijk is aangegeven dat water en bodem leidend wordt bij het beoordelen van plannen.

Antwoord

De omgevingsvisie is op hoofdlijnen. Onderdeel van de omgevingsvisie is de milieuimpactanalyse. Hierin zijn aspecten geluid, hittestress en dergelijke opgenomen.

Het is juist dat de bestaande ondergrond niet expliciet is benoemd. De milieuimpactanalyse wordt aangevuld met basiskaarten op het gebied van bodem, water, groen en dergelijke.

Daarnaast wordt de omgevingsvisie verder uitgewerkt in programma's en in een omgevingsplan. Aspecten als water en bodem zullen hier nadrukkelijk een plek in krijgen.

Reactie

3. Thema algemeen: De provincie doet een tekstvoorstel, om op deze manier het aspect ontgroningen een plek te geven in de omgevingsvisie in relatie tot recreatie en waterberging. Het tekstvoorstel luidt *"Wij zijn niet op voorhand tegen initiatieven voor de winning van zanden grind door ontgroningen als*

deze een bijdrage leveren aan gemeentelijke doelen, zoals versterking van de recreatieve functie in het buitengebied en vergroting van de waterberging. Zo nemen wij onze verantwoordelijkheid door mede te zorgen voor het vrijkomen van voldoende grondstoffen voor de bouw.”

Antwoord

In de gemeente is één bestaande locatie aanwezig waar zand wordt gewonnen. Deze locatie wordt vervolgens ingericht als een extensief recreatiegebied. Meer zandwinlocaties liggen niet voor de hand.

Reactie

4. Thema Circulariteit: De provincie stelt dat de toekomst van circulariteit in de ontwerp-Omgevingsvisie als een goed uitgangspunt is opgenomen. De provincie valt op dat dat bij de ambitie om duurzaam en circulair te bouwen niet staat vermeld dat die ambitie ook gaat over het zuinig gebruik van bouwgrondstoffen, het gebruik van hernieuwbare bouwgrondstoffen (hout, vlas) of het toepassen van bouwgrondstoffen op een manier die inzet na afloop van de levensduur van een bouwwerk opnieuw mogelijk maakt (bijv. door modulair te bouwen).

Antwoord

Bij 'Hoe zien we de toekomst van circulariteit?' staat onder meer:

- We bouwen duurzaam en circulair en houden rekening met de woon- en leefomgeving. We stimuleren en doen mee aan duurzame woningbouw experimenten, zoals waterneutraal bouwen (o.a. afname van verharding en toename van waterberging) en inwonerinitiatieven.
- Bij aanbesteding van werken, leveranties en diensten voor gemeentelijke taken streven we zoveel mogelijk naar het gebruik van recyclebare producten of van producten die al gerecycled zijn.

Dit geeft aan dat zuinig gebruik van grondstoffen, recyclebare producten e.d. onderdeel uitmaakt van circulariteit.

De tekst bij de eerste bullit wordt gewijzigd in:

“We bouwen duurzaam en circulair en houden rekening met de woon- en leefomgeving. We stimuleren en doen mee aan innovaties op het gebied van duurzame woningbouw, zoals waterneutraal bouwen (o.a. afname van verharding en toename van waterberging) en inwonerinitiatieven.”

Reactie

5. Thema Cultureel erfgoed: De waarden die de gemeente Dongen en de provincie hebben voor Cultureel erfgoed komen overeen. Op één punt is dit niet het geval volgens de provincie. Op de provinciale waardenkaart is het gebied rondom 's Gravenmoer aangeduid als een cultuurhistorisch vlak. De waarden in dit gebied richten zich met name op behoud van deze waarden en kenmerken. De provincie geeft aan dat er op de omgevingsvisie kaart van de gemeente Dongen een uitbreiding van woningen is opgenomen in dit door de provincie aangewezen cultuurhistorisch waardevolle vlak en nabij (door de gemeente zelf aangeduide) historische bebouwing in de linten. De provincie geeft aan binnen dit gebied wel mogelijkheden zijn voor ontwikkelingen, maar dat het uitgangspunt hierbij is dat de ontwikkelingen zich richten op behoud, versterken en duurzaam ontwikkelen van de cultuurhistorische waarden.

Antwoord

De provincie duidt waarschijnlijk op het initiatief aan de Vaartweg 78A in 's Gravenmoer. Dit plan is nog in de initiatieffase. Op de kaart is geen uitbreiding opgenomen. De historische linten zijn op deze kaart digitaal gekoppeld aan percelen. De gemeente is zich ervan bewust dat deze uitgangspunten gelden. En heeft hiervoor ook een aanvullende motivering aangeleverd bij dit initiatief.

In het thema 'Wonen' staat ook het volgende genoemd: *Onze kernkwaliteiten op het gebied van cultuurhistorie en erfgoed, landschap en natuur (zie hoofdstuk Waarden) staan centraal. De kernkwaliteiten vormen de leidraad voor iedere potentiële woningbouwontwikkeling, zeker ook bij uitbreiding.*

Reactie

6. Thema Cultureel erfgoed: De provincie raadt de gemeente aan gelet op het aantal archeologische onderzoeken dat binnen de gemeente Dongen wordt gedaan, de archeologische verwachtingenkaart en daaruit volgende archeologische beleidskaart, regelmatig de laatste stand van onderzoek bij te werken. Voor de toekomstige ruimtelijke plannen is dan ook de meest recente informatie beschikbaar.

Antwoord

Wij nemen deze zienswijze voor kennisgeving aan en zullen, indien daar budget voor beschikbaar komt, deze kaart laten aanpassen.

Reactie

7. Thema Energie: de provincie vraagt zich af hoe de gemeente gaat afwegen waar er wel en waar geen zonneparken in het landelijk gebied kunnen komen met eventuele (ruimtelijke) voorwaarden.

Antwoord

Het kader waar wij wel en geen zonneparken in het landelijk gebied toe zullen staan, werken wij uit in een programma op basis van de Omgevingswet.

Reactie

8. Thema Energie: in de Omgevingsvisie staat er ruimte moet zijn voor energie infrastructuur. De provincie stelt hierbij de vraag hoe de gemeente de besparing en gedragsverandering teweeg wil brengen. De provincie ziet in de Omgevingsvisie namelijk niet terug dat deze infrastructuur gericht moet zijn op het bij elkaar brengen van lokale vraag en aanbod (zowel fysieke uitleg van de kabels, als slimme oplossingen waardoor vraag en aanbod op elkaar afgestemd wordt). Het belang dat hierbij speelt is om het maximale uit het net te halen, omdat wachten op uitbreidingen lang kan duren en eveneens onnodig veel ruimte kost.

Antwoord

In de ontwerp-omgevingsvisie staat het feit genoemd dat de gemeente rekening houdt met de huidige transportschaarste en de ontwikkeling van het elektriciteitsnet in de toekomst. In het programma waar het thema energie onder zal vallen, zal hiervan een nadere uitwerking worden opgenomen. In het programma zal ook benoemd worden dat de infrastructuur van lokale vraag en aanbod op een slimme manier op elkaar aan moeten sluiten.

Reactie

9. Thema Veiligheid: De provincie concludeert dat het thema veiligheid in de Omgevingsvisie van gemeente Dongen volledig in een lijn is met de Brabantse omgevingsvisie.

Antwoord

Wij nemen deze zienswijze voor kennisgeving aan.

Reactie

10. Thema Klimaat: de Omgevingsvisie mist volgens de provincie hoe uiting gegeven wordt aan het principe dat water en bodem leidend zijn. Ook mist de provincie het onderwerp hoe aandacht besteed wordt aan verdroging.

Antwoord

Onder het hoofdstuk 'Proces' is de milieupactbeoordeling als bijlage toegevoegd. In deze beoordeling zijn verschillende kaarten opgenomen in het kader van water en bodem. Deze kaarten zijn de basis voor de omgevingsvisie en verdere uitwerking hiervan. Wij hebben in de omgevingsvisie de zin opgenomen dat bij nieuwe initiatieven water en bodem leidend zijn met een verwijzing naar de kaarten in de milieupactbeoordeling. Het thema water behelst ook verdroging.

Reactie

11. Thema Klimaat: De gemeente onderkent de natuur en historie van het gebied met de Donge en de vaarten. Volgens de provincie kan de gemeente nog wel kansen benutten voor het verder verbeteren van de waterhuishouding en klimaatadaptatie (bijvoorbeeld: inrichting van infiltrerende parkeerplaatsen, aandacht voor vergroening bij de inrichting van bedrijventerreinen).

Antwoord

De nadere uitwerking en uitvoering van klimaatmaatregelen werken wij verder uit in een programma op basis van de Omgevingswet. Hiervoor hebben wij een Waterplan opgesteld waarin de gemeente zichzelf en ontwikkelende partijen resultaatsverplichtingen op dit gebied oplegt.

De eisen met betrekking tot waterinfiltratie van de gemeente zijn strenger dan die vanuit het waterschap. Waterinfiltratie, bestrijden hittestress en groen hebben bij ontwikkelingen nadrukkelijk onze aandacht.

Reactie

12. Thema Milieu: In de omgevingsvisie is opgenomen dat de geluidsbelasting hoog is op de doorgaande wegen in en naar de kern Dongen en ook op het bedrijventerrein Tichelrijt. De provincie vraagt zich af of er ook geen zware geluidsbelasting geldt voor het bedrijventerrein De Wildert dat speciaal bedoeld is voor lawaai makende bedrijven. De provincie geeft ook aan dat er een nieuwe provinciale weg wordt gerealiseerd om een aantal bestaande wegen te ontlasten. Dit is niet opgenomen in de omgevingsvisie.

Antwoord

Het is juist dat er op het bedrijventerrein De Wildert lawaaimakende bedrijven mogen vestigen en gevestigd zijn. De kaart onder de desbetreffende tekst in de Omgevingsvisie laat echter het cumulatieve geluid zien. Dit is het geluid van alle bronnen bij elkaar. Deze kaart laat zien dat het cumulatieve geluid bij het bedrijventerrein Tichelrijt zeer slecht is. Bij het bedrijventerrein De Wildert is die cumulatieve geluidsbelasting een stuk minder. Daarom is het bedrijventerrein De Wildert niet dusdanig opgenomen. In het programma (als uitwerking van de omgevingsvisie) waar het thema milieu in wordt opgenomen, zullen wij de nieuwe provinciale weg benoemen.

Reactie

13. Thema Milieu: De provincie stelt dat er geen relatie is gelegd tussen gezondheid en geluid. Daarnaast mist de provincie het aspect in de omgevingsvisie of de gemeente iets wil ondernemen om de geluidsbelastingen te reduceren. De provincie concludeert dat voor het thema milieu de omgevingsvisie slechts een weergave is van de aanwezige situatie.

Antwoord

In de omgevingsvisie heeft de gemeente het volgende aangegeven: "*Economische ontwikkeling (zoals het uitbreiden van bedrijventerreinen) mag geen grote negatieve effecten op het milieu (o.a. schone lucht en geluid) hebben.*" De gemeente wil deze negatieve effecten op het milieu, zoals geluid, tegengaan ook vanwege de gezondheid. Onder het thema 'Gezondheid en Welzijn' wordt deze relatie gelegd. Naast dat de aanwezige situatie benoemd wordt, wordt ook aandacht gegeven aan de toekomst onder het kopje 'Hoe zien we de toekomst van milieu'.

In zijn algemeenheid zal de tekst nagelopen en aangevuld worden voor wat betreft gezondheid in relatie tot milieu. Bijvoorbeeld hoe we willen om gaan met gezondheidsbeschermende factoren.

Reactie

14. Thema Milieu: De provincie raadt aan om in het thema milieu ook het onderwerp stikstof op te nemen. Bijvoorbeeld dat de stikstofproblematiek kan/zal, na provinciale uitwerking daarvan, de ruimtelijke mogelijkheden van Dongen kunnen beïnvloeden.

Antwoord

Bij 'Wat komt er op ons af?' staat opgenomen dat bij iedere belangrijke wijziging binnen een bedrijf of bij bouwprojecten moet de invloed van stikstof moet worden meegenomen. Bij de aandachtspunten zullen we aanvullend opnemen dat bij ruimtelijke ontwikkelingen er aandacht is voor de milieueffecten, waaronder stikstof.

Reactie

15. Thema Gezondheid en welzijn: De provincie geeft aan dat gezondheid als thema een goede plek heeft kregen in de omgevingsvisie. Een aandachtspunt is de aanwezigheid van groen in de woonomgeving.

Antwoord

Bij het thema Gezondheid en welzijn zullen we bij 'Hoe zien we de toekomst van gezondheid en welzijn?' opnemen dat het behouden van voldoende kwalitatief (en waar mogelijk uitbreiden van het) groen in de woonomgeving een aandachtspunt is.

Reactie

16. Thema Bereikbaarheid: De provincie vraagt aandacht bij de vertaling van het gemeentelijke beleid in de omgevingsvisie en de uitvoering daarvan voor het betrekken van de Regionale Mobiliteitsprogramma's.

Antwoord

Bij het thema Bereikbaarheid zullen we een link leggen met de Regionale Mobiliteitsprogramma's.

Reactie

17. Thema Groen: De provincie mist in het thema groen een benadering van natuur met intrinsieke/ecologische waarde. Biodiversiteit wordt bijvoorbeeld wel genoemd, maar niet verder uitgewerkt.

Antwoord

De tekst van de omgevingsvisie wordt aangepast. Onder het kopje 'Hoe zien we de toekomst van de groene omgeving' wordt een koppeling met gezondheid gelegd, klimaat of biodiversiteit. Er is een link gelegd met het tegengaan van hittestress en effect van groen op mentale gezondheid.

De milieupactanalyse wordt aangevuld met basiskaarten op het gebied van bodem, water, groen en dergelijke.

Reactie

18. Thema Groen: Het belangrijkste natuurgebied: de Donge wordt volgens de provincie niet als zodanig benoemd. Terwijl de Donge een belangrijke rol kan spelen bij de ambities ten aanzien van klimaatadaptatie. Het is de belangrijkste verbindingsschakel tussen natuurgebieden op de zandgronden met de Biesbosch. Ontstening van bedrijventerrein Tichelrijt zou met prioriteit moeten

plaatsvinden langs de Donge zodat een brede groene zone langs de Donge ontstaat welke goed is voor klimaatadaptatie doelstellingen, maar ook voor bevorderen van biodiversiteit. Dit zou volgens de provincie mogelijk doorgetrokken kunnen worden naar de bebouwde kom van Dongen.

Antwoord

Zie antwoord onder reactie 17 hierboven.

Eerder is regionaal besloten om de ecologische verbinding niet langs de Donge te laten verlopen maar om Dongen heen. Hierdoor heeft er langs de Donge op gebied van ecologie minder ontwikkeling plaatsgevonden. Dit jaar wordt er met het waterschap Brabantse Delta gewerkt aan een integrale visie voor de loop van de Donge.

Reactie

19. Thema Groen: De provincie daagt de gemeente uit om een integrale visie te ontwikkelen op het Dongesysteem. Hier valt volgens de provincie veel winst te behalen ten behoeve van natuur (biodiversiteitswaarde), klimaatadaptatie opgave en recreatie.

Antwoord

Zie antwoord onder reactie 17 en 18 hierboven.

Reactie

20. Thema Groen: De nota 'Brabant natuur inclusief' komt zeer minimaal aan bod in de omgevingsvisie.

Antwoord

De omgevingsvisie is in hoofdlijnen opgesteld. Niet ieder beleidsstuk dat door de gemeente of andere overheden is opgesteld, komt in deze visie aanbod. In de uit te werken programma's worden deze stukken nader in meegenomen.

Reactie

21. Thema Groen: Nabij de gemeentegrens van Dongen ligt een stiltegebied in de gemeente Oosterhout. De provincie stelt dat uit de visie niet blijkt of de gemeente Dongen in relatie tot gezondheid wil inzetten op rust en stilte om de gezondheid te bevorderen.

Antwoord

Zie antwoord onder reactie 17 hierboven.

Reactie

22. Thema Agrarische sector: De provincie geeft aan dat er vanuit het perspectief van stikstof voldoende (proces)informatie in de visie staat.

Antwoord

Wij nemen deze zienswijze voor kennisgeving aan.

Reactie

23. Thema Werk en ondernemen: Volgens de provincie schetst de gemeente een eenzijdig toekomstbeeld van leegstand van bedrijfspanden. De nieuwe prognoses laten zien dat er ook behoefte is aan bedrijfsruimte in midden Brabant. Dit beeld moet evenwichtiger worden opgenomen in de omgevingsvisie.

Antwoord

Wij hebben dit aangepast in de omgevingsvisie. Op dit moment is er geen sprake van leegstand op de bedrijventerreinen en de winkelleegstand is al jaren hetzelfde in Dongen.

Reactie

24. Thema Werk en ondernemen: In de omgevingsvisie staat '*Dongen wil dit accommoderen door revitalisering*'. De provincie geeft aan dat er geen definitie van revitalisering is opgenomen. Zij stelt dat een scherpe en ambitieuze invulling nodig is voor een gerichte, stapsgewijze doorontwikkeling en modernisering.

Antwoord

Revitaliseren staat voor opknappen/hergebruiken. De Green Deal gaat hierbij helpen om bedrijven klimaat neutraal te worden door bijvoorbeeld zonnepanelen te plaatsen etc. Het opknappen van de gebouwen gaat hiermee gepaard, zodat bijvoorbeeld daken gereed worden gemaakt/aangepast worden om zonnepanelen op te plaatsen. De nadere invullen van de revitalisering zal in de desbetreffende programma's worden opgenomen waar het thema economie in zal landen.

Reactie

25. Thema Werk en ondernemen: De provincie wil dat de gemeente in haar omgevingsvisie een verwijzing opneemt naar de regionale positie en (bedrijventerreinen) afspraken. Het economische profiel van een maakindustrie moet worden aangescherpt. Dit profiel en de bijbehorende afspraken moet regionaal worden afgestemd.

Antwoord

Er wordt een onderzoek uitgevoerd wat voor economisch profiel Dongen heeft. Dit profiel is het startpunt van de uitwerking van het thema 'economie' in een programma.

Reactie

26. Thema Wonen: Volgens de provincie moeten de nieuwe beleidslijnen wonen van het Rijk en de provinciale afspraken in de regionale woondeals een meer prominente plek krijgen in de omgevingsvisie. De provincie gaat meer sturen op betaalbare nieuwbouw (2/3de betaalbaar) en een woningvoorraad van 30% sociale huur. Dit laatste percentage is een streven. De gemeente moet aantonen hoe men daar komt of blijft. Dit moet landen in een woonprogramma.

Antwoord

Wij nemen deze zienswijze voor kennisgeving aan. De gemeente is zich ervan bewust dat deze twee pijlers moeten landen in een woonprogramma.

Reactie

27. Thema Wonen: De provincie geeft aan dat uit de visie blijkt dat Dongen alleen kiest voor een 'eigen lokale opgave' voor wat betreft wonen. Hierdoor krijgen Oosterhout en Tilburg een grotere opgave. De provincie heeft de indruk dat er nu relatief weinig plannen zijn ten opzichte van de grote regionale en gemeentelijke woonopgave.

Antwoord

De ambitie van de gemeente Dongen is groter dan enkel de lokale opgave, er wordt ook gekeken naar de regionale opgaven. Tot 2030 zijn de locaties al voldoende in beeld. Voor na deze periode worden de locaties verder onderzocht, zowel binnen bestaand stedelijk gebied als bij mogelijke uitbreidingslocaties. De tekst in de omgevingsvisie zal hierop worden aangescherpt en verduidelijkt.

Reactie

28. Gebieden: Buitengebied: In de Omgevingsvisie wordt weinig aandacht besteed aan welke richting Dongen op wil met haar buitengebied. Er wordt volgens de provincie vastgehouden aan wat voor Dongen herkenbaar is. Dit beeld is ook herkenbaar voor de provincie, maar zij geeft aan dat de Interim Omgevingsverordening van de provincie vraagt om gebiedsgericht beleid voor het buitengebied te ontwikkelen, waar belangrijke thema's samenkomen en verwerkt kunnen worden. Voorbeelden hiervan zijn: VAB-beleid, landschapsbeleid en uitwerking in deelgebieden naar gewenste ontwikkelingsrichting.

Antwoord

Wij gaan voor het buitengebied een programma maken. De gewenste ontwikkelingsrichting zal hier per onderscheidend gebied in worden opgenomen. De kaders voor het programma zijn opgenomen in de ontwerp-omgevingsvisie.

Reactie

29. Gebieden: Buitengebied: Andere functies als natuur en recreatie zijn mogelijk in het buitengebied, maar zijn minder belangrijk dan landbouw. Het landschap mag niet van karakter veranderen door het toevoegen van nieuwe functies of het ontwikkelen van nieuwe functies. Ten aanzien van de ontwikkeling van (niet-agrarische) bedrijven in het buitengebied vraagt de provincie nader aan te geven aan welke type bedrijvigheid ontwikkelruimte kan worden geboden en in welke delen van het buitengebied. Vestiging van niet-agrarische nevenactiviteiten (bedrijven) in het buitengebied kunnen leiden tot ontwikkelingen welke niet thuishoren in het buitengebied. De provincie vraagt expliciet hier strakker de regie op te voeren.

Antwoord

Wij verwijzen naar ons antwoord op reactie 28. Daarnaast geven wij aan dat de kaders die in de Interim Omgevingsverordening zijn opgenomen, kaderstellend zijn voor ons als gemeente. Ook bij het maken van het programma. Wij erkennen in onze ontwerp-omgevingsvisie de sterke positie van de landbouwsector. Daarover staat het volgende vermeld: *“Hoewel de positie van de landbouw verandert, in de zin dat het buitengebied behalve voor de landbouw ook voor andere functies een steeds grotere maatschappelijke betekenis krijgt, blijft de landbouw de belangrijkste grondgebruiker en een belangrijke economische factor. Dat betekent dat het ruimtelijk beleid mogelijkheden biedt voor economische ontwikkeling van de landbouw. Deze ontwikkelingsruimte heeft belangrijke ruimtelijke effecten. Parallel aan de afname van het aantal bedrijven, worden de overblijvende bedrijven steeds groter en vindt een verdergaande specialisatie plaats.”*

Reactie

30. Gebieden: Buitengebied: Bijna elke ruimtelijke ontwikkeling in het buitengebied gaat gepaard met kwaliteitsverbetering van het landschap. De provincie adviseert daarom de gemeente om Landschapsbeleid te ontwikkelen voor het buitengebied en aan te geven welke type landschap (structuren en elementen) en natuur voor versterking in aanmerking komt.

Antwoord

Wij verwijzen hiervoor naar ons antwoord op reactie 28. In het programma nemen wij ook landschap op als thema.

Reactie

31. Gebieden: Buitengebied: De provincie geeft aan dat het van belang is om VAB-beleid te ontwikkelen met het oog op leegstand en vrijkomende agrarische bedrijven.

Antwoord

Wij verwijzen hiervoor naar ons antwoord op reactie 28.

Reactie

32. Gebieden: Bedrijventerreinen: In de omgevingsvisie staat dat Tichelrijt 3 in ontwikkeling en Tichelrijt Zuid in voorbereiding is. Deze ontwikkelingen worden benut om nieuwe ondernemers en bedrijven te trekken. Dat is bekend voor de provincie. De provincie is niet bekend met de uitbreiding van het bedrijventerrein Entrop. Deze is ook als zodanig beschreven in de omgevingsvisie. Deze uitbreiding is niet opgenomen in de regionale afspraken en in IBIS. Bovendien is de ligging landelijk. Daarom vraagt de provincie zich af welke waarden het gebied aan de Lage Ham kent en hoe deze uitbreiding daarin past.

Antwoord

In de tekst van de omgevingsvisie staat inderdaad genoemd dat voor bedrijvenpark Entrop uitbreidingsplannen bestaan. Dat is niet juist. Er kunnen op bedrijvenpark Entrop wel nog bedrijven gerealiseerd worden maar dat past binnen de bestaande contouren van het bedrijventerrein en binnen het vigerende bestemmingsplan.

De zin zal worden gewijzigd in: Het bedrijvenpark Entrop is nog niet volgebouwd en heeft nog ontwikkelmogelijkheden.

Reactie

33. Gebieden: Bedrijventerrein: De provincie mist een visie op welke industrie Dongen ambieert en welke niet.

Antwoord

De bedrijven die voorzien zijn op de aanwezige bedrijventerreinen ligt vast in de bestaande plannen. De omgevingsvisie wijzigt daarin niets.

Reactie

34. Gebieden: Bedrijventerrein: De provincie geeft nog meer dat in 2018 het provinciaal inpassingsplan N629 Oosterhout-Dongen is vastgesteld. Hierin is bepaald dat Dongen en Oosterhout de financiële reserves stort in het fonds investeert in kwaliteitsverbetering van het landschap. Er zal inzicht gegeven moeten worden waar deze middelen in worden geïnvesteerd.

Antwoord

Dat inzicht zal worden gegeven maar staat naar onze mening los van deze omgevingsvisie.

Conclusie

- De milieupactanalyse wordt aangevuld met basiskaarten op het gebied van bodem, water, groen en dergelijke.
- Ten aanzien van ontgroningen zal in de tekst op [locatie] worden opgenomen: *‘Wij zijn niet op voorhand tegen initiatieven voor de winning van zanden grind door ontgroningen als deze een bijdrage leveren aan gemeentelijke doelen, zoals versterking van de recreatieve functie in het buitengebied en vergroting van de waterberging. Als voorwaarde stellen wij dat ontgroningen geen negatief effect hebben op de kwaliteit van de bodem en (grond)watersystemen.’*
- Bij het thema Klimaat hebben we in de omgevingsvisie de zin opgenomen dat bij nieuwe initiatieven water en bodem leidend zijn met een verwijzing naar de kaarten in de milieupactbeoordeling. Het thema water behelst ook verdroging.
- ‘Hoe zien we de toekomst van milieu’.

In zijn algemeenheid zal de tekst nagelopen en aangevuld worden voor wat betreft gezondheid in relatie tot milieu. Bijvoorbeeld hoe we willen omgaan met gezondheidsbeschermende factoren.

- Bij het thema Milieu zullen we bij de aandachtspunten aanvullend opnemen dat bij ruimtelijke ontwikkelingen er aandacht is voor de milieueffecten, waaronder stikstof.
- Bij het thema Gezondheid en welzijn zullen we bij 'Hoe zien we de toekomst van gezondheid en welzijn?' opnemen dat het behouden van voldoende kwalitatief (en waar mogelijk uitbreiden van het) groen in de woonomgeving een aandachtspunt is.
- Bij de opsomming onder 'Hoe zien we de toekomst van circulariteit?' wordt één bullit gewijzigd in: "We bouwen duurzaam en circulair en houden rekening met de woon- en leefomgeving. We stimuleren en doen mee aan innovaties op het gebied van duurzame woningbouw, zoals waterneutraal bouwen (o.a. afname van verharding en toename van waterberging) en inwonerinitiatieven."
- De tekst bij het thema Wonen is aangescherpt en verduidelijkt. De ambitie van de gemeente Dongen is groter dan enkel de lokale opgave, er wordt ook gekeken naar de regionale opgaven.
- Bij het thema Buitengebied zijn de kaders voor het programma opgenomen in de omgevingsvisie.
- De tekst bij het thema Bedrijventerreinen zal worden gewijzigd in: Het bedrijvenpark Entrop is nog niet volgebouwd en heeft nog ontwikkelmogelijkheden.

3.2. Zienswijze 2 - 2022-020720

Reactie

1. Rijkswaterstaat Zuid-Nederland herkent in de ontwerp-Omgevingsvisie diverse inhoudelijke raakvlakken en gedeelde belangen tussen onze visie en de opgaven waar Rijkswaterstaat en gemeenten gezamenlijke voor staan, zoals bereikbaarheid en verschillende milieuthema's. Rijkswaterstaat Zuid-Nederland wil graag meegeven dat bij de uitwerking van toekomstige omgevingsplannen die direct of indirect invloed kunnen hebben op de doorstroming en veiligheid van onze (vaar)wegen, Rijkswaterstaat hierover geïnformeerd wil worden.

Antwoord

Wij nemen deze reactie voor kennisgeving aan. Bij het opstellen van toekomstige omgevingsplannen waar belangen van Rijkswaterstaat spelen, zullen wij Rijkswaterstaat als een vooroverlegpartner meenemen in de planvorming.

Conclusie

De milieupactanalyse wordt aangevuld met een basiskaart waarin buisleidingenstroken en hoogspanningsleidingen op staan aangegeven.

3.3. Zienswijze 3 - 2022-021124

Reactie

1. In de gemeente Dongen zijn twee hoogspanningsverbindingen die onderdeel uitmaken van het landelijk hoogspanningsnet en die in beheer en eigendom zijn van TenneT. Het gaat om de hoogspanningsverbindingen: Oosteind-Tilburg West 150 kV en Geertruidenberg – Eindhoven 380 kV. Deze vitale infrastructuur moet een gepaste bescherming krijgen en behouden in ruimtelijke plannen en besluiten die worden op- en vastgesteld worden voor de onder- en bovengrond. Dit van belang om de infrastructuur optimaal te kunnen beheren, onderhouden en veiligstellen. Deze infrastructuur wenst TenneT een juiste manier planologisch te borgen en te behouden ten behoeve van de leveringszekerheid. TenneT merkt op dat deze ruimtelijke functie niet is doorvertaald op de verbeelding van de omgevingsvisie. TenneT verzoekt toevoeging deze functie op de verbeelding op te nemen.

Antwoord

Het opnemen van deze ruimtelijke functie op de verbeelding van de omgevingsvisie is niet noodzakelijk. Van belang is dat deze ruimtelijke functie op de verbeelding komt van het omgevingsplan. De milieupactanalyse – welke onderdeel uitmaakt van de omgevingsvisie – zullen we aanvullen met een basiskaart waarin buisleidingenstroken en hoogspanningsleidingen op staan aangegeven.

Reactie

2. TenneT vraagt aanvullende aandacht voor een aantal ontwikkelingen die plaatsvinden ter plaatse of in de nabijheid van bestaande verbindingen of in de nabijheid van hoogspanningsinfrastructuur. Voor de energietransitie vraagt TenneT om het Investeringsplan (IP) 2022-2031 van TenneT te bekijken en om het ruimtebeslag dat daarin wordt gevraagd op te nemen of te vermelden in de omgevingsvisie.

Antwoord

In het omgevingsplan wordt mogelijke ruimtebeslag opgenomen van bestaande (en toekomstige) verbindingen.

In de omgevingsvisie zal in de tekst bij 'gezondheid' en 'milieu' aandacht besteed worden aan de ontwikkelingen/voorzieningen in de nabijheid van bestaande verbindingen of in de nabijheid van hoogspanninginfrastructuur.

Reactie

3. Om de leveringszekerheid en veiligheid van de bestaande infrastructuur te bewaken, vraagt TenneT aan de gemeente Dongen om dergelijke ontwikkelingen pas toe te staan na een positief verkregen schriftelijk advies van TenneT. Het gaat om de volgende onderwerpen: windturbines, kleinschalige windturbines, vogelweidegebieden, zonnepanelen, waterretentiegebieden, versterken/verhogen van waterkeringen en aanleg van natuurgebieden/Groen/NNN.

Antwoord

Als het omgevingsplan wordt opgesteld, wordt TenneT betrokken bij de voorbereidingen. Er kan dan op het omgevingsplan gereageerd worden. Aanvragen die passen binnen het omgevingsplan zullen vervolgens niet afzonderlijk aan TenneT worden voorgelegd.

Reactie

4. TenneT geeft aan dat onder de Omgevingswet een bevoegd gezag meer zeggenschap heeft over wat wel of niet is toegestaan binnen de gronden van een gemeente en wat wel/niet vergunningsvrij mag worden gebouwd. TenneT vraagt om de beperkingen die de hoogspanningsverbindingen met zich mee brengen te integreren in de regels.

Antwoord

Bij het opstellen van het Omgevingsplan zullen we hiervoor aandacht hebben.

Reactie

5. Bij de ontwikkeling van bedrijventerreinen verzoekt TenneT om een uitsluiting van BRZO bedrijven in de directe nabijheid van hoogspanningsinfrastructuur.

Antwoord

In de gemeente Dongen worden geen grote bedrijventerreinen meer ontwikkeld. In het geval er sprake zou zijn van een BRZO bedrijf houden wij rekening met de nabijheid van een hoogspanningsinfrastructuur.

Reactie

6. TenneT vraagt om bij ontwikkelingen rekening te houden met de invloed van het falen van masten op de omgeving. Deze omgeving kan zijn een andere bovengrondse hoogspanningsverbinding,

bijvoorbeeld een buisleiding. De masten kunnen dan een risico verhogend object zijn. In dat geval is bijna altijd onderzoek nodig naar de mate waarin dit het geval is.

Antwoord

Bij ontwikkelingen wordt rekening gehouden met de hoogspanningsverbinding.

7. Het wijzigen van een bestemming kan nadelige gevolgen hebben voor een hoogspanningsverbinding. Er dient door TenneT getoetst te worden of zij nog kunnen voldoen naar de NEN veiligheidsnorm. TenneT vraagt daarom om altijd afstemming met TenneT te hebben over gewenste ontwikkelingen.

Antwoord

Bij het wijzigen van een bestemming en het opstellen van een omgevingsplan wordt afgestemd met TenneT wanneer hierbij een hoogspanningsverbinding in de nabijheid ligt of door het gebied loopt.

Conclusie

De milieupactanalyse – welke onderdeel uitmaakt van de omgevingsvisie – wordt aangevuld met een basiskaart waarin buisleidingenstroken en hoogspanningsleidingen op staan aangegeven.

In de omgevingsvisie zal in de tekst bij 'gezondheid' en 'milieu' aandacht besteed worden aan de ontwikkelingen/voorzieningen in de nabijheid van bestaande verbindingen of in de nabijheid van hoogspanningsinfrastructuur, onder meer vanwege de magnetische velden.

3.4. Zienswijze 4 – zaaknummer 2023-000017

Reactie

1. Om verdroging van de bodem zo veel mogelijk tegen te gaan, is het infiltreren en vasthouden van water waar het valt een belangrijke oplossing. Juist kleinere neerslaghoeveelheden bieden deze mogelijkheid. Het stimuleren van afkoppelen van woningen is hierbij een goed middel. Bij de ontwikkeling en uitbreiding van bedrijventerrein Tichelrijt verzoeken we u voldoende ruimte te reserveren voor de nog in te richten ecologische verbindingzone, beekherstel, landschappelijke inrichting en retentie opgave. We denken graag mee hoe we voornoemde zaken tot een geheel kunnen maken.

Antwoord

Bij het thema Groen en Klimaat is ingegaan op verdroging. Verdroging en vernatting hangen met elkaar samen. De milieupactanalyse is hierop verder aangevuld.

Het infiltreren en vasthouden van water daar waar het valt, vinden wij van belang. Het gemeentelijk beleid is strikter dan de voorschriften vanuit het Waterschap. Bij ontwikkelingen (zowel woningbouw als op het bedrijventerrein) is hydrologisch neutraal bouwen het uitgangspunt en bij voorkeur met infiltratie op eigen terrein.

Bij bedrijventerrein Tichelrijt wordt in elk geval ruimte gereserveerd voor de landschappelijke inrichting. Dit valt deels samen met de loop van de Donge.

Reactie

2. De ambitie van de gemeente om meer in te zetten op biodiversiteit door meer natuurlijk groen aan te leggen, ondersteunen we van harte. Het aanleggen van meer flauwe oevers langs waterpartijen biedt potentie voor de ontwikkeling van meer (watergebonden) biodiversiteit, draagt bij aan een betere waterkwaliteit en zorgt voor extra waterberging bij hevige regenval. Bij de invulling & uitwerking in de agrarische sector, zien we mogelijkheden om water zoveel mogelijk te infiltreren en vast te houden en denken we graag mee aan het voorkomen van emissies van stoffen naar oppervlaktewater.

Graag gaan we bij de verdere uitwerking van de Omgevingsvisie met de gemeente Dongen in gesprek waar we gezamenlijk zaken op kunnen pakken. Hiermee verwachten we de resultaten van elkaars opgaven te kunnen versterken.

Antwoord

Wij gaan het gesprek graag met het waterschap aan bij de uitwerking van deze opgaven.

Reactie

3. Voor de volledigheid brengen we de brief van het ministerie van I&W van 25 november aan de tweede kamer (Water en bodem sturend) bij u onder de aandacht. Op dit moment is de exacte doorwerking van deze brief nog niet bekend. Omdat een gedeelte van gemeente Dongen een gebied is wat bij dijkdoorbraak kan overstromen, vragen we aandacht voor meerlaagsveiligheid. Dit houdt o.a. in dat gebruik wordt gemaakt van bestaande elementen (zoals wegen) om het overstromingsrisico te verminderen en schade te beperken.
Ook hierover gaan we graag verder met u in gesprek hoe hieraan invulling gegeven kan worden.

Antwoord

Het principe van meerlaagse veiligheid is bij ons bekend. Daar waar wij mogelijkheden zien in bestaande dan wel nieuwe ontwikkelingen zullen deze principes meegenomen worden.

Reactie

4. In Nederland leidt klimaatverandering tot hogere temperaturen, meer (extreme) neerslag met hogere rivierafvoeren tot gevolg, drogere zomers en een stijgende zeespiegel. Het gaat daarbij niet alleen om geleidelijke veranderingen. Extreem weer, zoals hittegolven en forse regen- en hagelbuien, zal steeds vaker voorkomen en tot meer schade en slachtoffers leiden. Klimaat adaptief bouwen en inrichten biedt een kans om van gebieden een aantrekkelijk leef- en vestigingslocatie te maken met meer groen en ruimte voor water in de bebouwde omgeving en voor meer innovatieve bouwvormen. Hiermee worden ook andere doelen dan klimaatadaptie gediend, zoals een gezonde en veilige leefomgeving, biodiversiteit en het verhogen van de kwaliteit van de fysieke leefomgeving. Verschillende decentrale overheden en regio's werken actief aan klimaat adaptief bouwen en inrichten.

Antwoord'

Wij onderschrijven het klimaat adaptief bouwen en inrichten en werken hier ook aan om dit goed ingepast te krijgen. Onder meer bij een Duurzame toekomst, bij het thema Wonen, Milieu, Werken en ondernemen, Groen en Klimaat wordt in brede zin ingegaan op klimaat adaptatie.

Reactie

5. In vervolg op bovenstaande opmerkingen adviseren we positief in het kader van de watertoets.

Antwoord

Wij hebben kennis genomen van het positieve advies.

Conclusie

De zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van de omgevingsvisie.

3.5. Zienswijze 5 - 2022-020622

Reactie

1. In de Omgevingsvisie wordt gesteld dat eerst de revitalisering op de huidige bedrijventerreinen wordt onderzocht, om vervolgens te kijken naar de mogelijkheden van een duurzame uitbreiding. Gemeente Tilburg geeft aan dat deze toelichting vrij beknopt is. Het is onduidelijk waar een eventuele uitbreiding wordt voorzien. Tichelrijt III is volgens gemeente Tilburg grotendeels bestemd en in gebruik als zonnepark. Tichelrijt III en Tichelrijt Zuid ziet gemeente Tilburg niet terug op de kaart als voorziene uitbreidingslocaties voor bedrijven. Gemeente Tilburg stelt voor om de uitbreiding nader aan te duiden op de kaart en toe te lichten in hoeverre dit al past in de regionale afspraken voor de bedrijventerreinen.

Antwoord

De verbeelding en de tekst wordt hierop aangevuld. Tichelrijt Zuid en Tichelrijt III zullen op de verbeelding opgenomen worden met een toelichting in de tekst hoe een en ander past in de regionale afspraken voor bedrijventerreinen.

Reactie

2. Gemeente Tilburg geeft aan de landelijke woonopgave 'een thuis voor iedereen' op te nemen in de omgevingsvisie. Dit geldt ook voor het streven om toe te groeien naar 30% sociale huur.

Antwoord

De landelijke woonopgave krijgt een vertaling in de landelijke woondeal, welke nog regionaal moet worden afgestemd. Dergelijke percentages horen meer thuis in een programma Wonen dan in een visie omdat deze aan verandering onderhevig zijn.

Reactie

3. Gemeente Tilburg stelt dat de omgevingsvisie aan kracht kan winnen door het thema gezondheid op een meer integrale manier te benaderen bijvoorbeeld met een hoofdstuk 'de gezonde leefomgeving'. In dit hoofdstuk kan dan een relatie worden gelegd met de klimaat- en de energietransitie.

Antwoord

In de omgevingsvisie is de ambitie 'De gezonde leefomgeving' opgenomen en een thema 'Gezondheid en welzijn.' De vier ambities: het Dongens DNA, de economie van morgen, de gezonde leefomgeving en een duurzame toekomst zijn de vier ambities die nauw met elkaar samenhangen en door de hele visie terugkomen.

Het aspect gezondheid in de omgevingsvisie wordt nagelopen en waar nodig aangescherpt.

Conclusie

De omgevingsvisie wordt op de volgende onderdelen aangevuld:

- Tichelrijt Zuid en Tichelrijt III zullen op de verbeelding opgenomen worden met een toelichting in de tekst hoe een en ander past in de regionale afspraken voor bedrijventerreinen.
- De tekst van de omgevingsvisie wordt nagelopen en waar nodig aangescherpt op het aspect gezondheid.

3.6. Zienswijze 6 - 2022-021223

Reactie

1. Gemeente Gilze en Rijen geeft aan dat zij zich kan vinden in de benoemde ambities en thema's. Zij ziet kansen om gezamenlijk op te trekken in de ontwikkeling van natuur- en landschapswaarden aan de zuidkant van Dongen.

Antwoord

We trekken graag gezamenlijk op bij de landschappelijke inpassing van ons bedrijventerrein en de mogelijke ontwikkeling van natuur- en landschapswaarden aan de grens met gemeente Gilze en Rijen.

Reactie

2. Gemeente Gilze en Rijen geeft aan niet negatief te staan tegenover het voornemen om bedrijventerrein Tichelrijt zuidwaarts uit te breiden tot aan de gemeentegrens met de gemeente Gilze en Rijen. Zij vraagt wel aandacht voor de landschappelijke inpassing. Gemeente Gilze en Rijen stelt voor om de landschappelijke inpassing van dit bedrijventerrein nu al in het kaartbeeld van onze omgevingsvisie op te nemen. Hierdoor borgen wij een duidelijke duurzame afronding van ons stedelijk gebied volgens de gemeente Gilze en Rijen.

Antwoord

Wij willen een groene zone langs de grenzen van onze gemeente. In de toegezonden visie voor de uitbreiding van Tichelrijt Zuid is de landschappelijke inpassing langs de gemeentegrens met Gilze en Rijen verder vormgegeven. Op de verbeelding van de omgevingsvisie zal geen landschappelijke inpassing worden aangegeven. In de tekst is opgenomen dat aan de randen van de gemeente een groenstructuur dient te komen. Waar nodig zal dit nadrukkelijker in de tekst worden opgenomen.

Reactie

3. Gemeente Gilze en Rijen zien de ontwikkeling van Tichelrijt als een kans om gelijktijdig met deze uitbreidingsopgave een deel van de ecologische verbindingszone Groote Leij te realiseren, onder ander als landschappelijke inpassing van Tichelrijt.

Antwoord

De landschappelijke inpassing van Tichelrijt en de ecologische verbindingszone Groote Leij zijn twee aparte groenzones. Zij kunnen elkaar versterken maar mogen vanuit het Waterschap niet met elkaar in verbinding staan. In de visie voor de uitbreiding van Tichelrijt Zuid is de landschappelijke inpassing van de voorgestelde uitbreiding vorm gegeven. Daarbij is een eerste aanzet opgenomen voor het verder doortrekken van de ecologische verbindingszone. Deze gronden zijn in eigendom van derden.

Conclusie

De milieupactanalyse wordt aangevuld met basiskaarten. Hierbij wordt een basiskaart opgenomen met bestaande groenstructuren. De tekst wordt nagelopen op de groenzone langs de gemeentegrenzen en waar nodig aangescherpt.

3.7. Zienswijze 7 - 2022-020944

Indieners geven aan dat er een aantal onderwerpen ontbreken in de omgevingsvisie. Hieronder vatten wij deze punten samen.

Reactie

1. In de omgevingsvisie op blz. van de omgevingsvisie 1 staat dat er veel plannen in voorbereiding zijn. Indieners vragen zich af welke plannen de gemeente hier bedoeld.

Antwoord

Het is onduidelijk naar welke pagina wordt verwezen omdat de omgevingsvisie een online magazine opzet heeft. Met in voorbereiding zijnde plannen wordt bedoeld: plannen waar het stedenbouwkundig plan wordt voorbereid, waarvoor de planologische procedure doorlopen wordt en/of welke in aanbouw zijn.

Reactie

2. Indieners verwijzen naar een blz. 2 van de omgevingsvisie waarin een paragraaf is opgenomen over dat het aanbod van woningen moet aansluiten op de behoefte van verschillende doelgroepen. Er staat vervolgens 'Deze vergrijzing betekent dat er (in de toekomst) voldoende levensloopbestendige woningen moeten zijn'. Indieners geven aan dat er niet alleen in de toekomst voldoende levensloopbestendige woningen moeten zijn, maar dat deze behoefte nu ook al urgent is. Hierdoor is er volgens indieners een tekort aan levensloopbestendige woningen. Indieners geven ook aan dat een levensloopbestendige woning geen appartement is.

Antwoord

Niet alleen voor de senioren maar ook voor jongeren en starters is er behoefte aan geschikte woningen. De bevolking groeit sneller dan de provinciale prognoses en dat zie je terug in de krapte op de woningbouwmarkt. Er wordt gezocht naar manieren om de woningbouw te versnellen en waar mogelijk aanvullende woningbouwlocaties toe te voegen. Hierbij merken wij op dat de bestaande bodem hierbij leidend is.

Levensloopbestendige woningen zijn woningen waarbij alle voorzieningen gelijkvloers liggen. Daaronder vallen ook appartementen. Gelet op het zuinig ruimtegebruik en de beperkte gronden kunnen niet alle levensloopbestendige woningen als grondgebonden woningen worden uitgevoerd.

Reactie

3. Indieners vragen zich af of bij de gemeente duidelijk is wat de eigen behoefte voor wonen is binnen de gemeente Dongen. Indieners verwijzen naar de paragraaf waarin staat dat de totale planvoorraad van 1000 woningen staat genoemd. In diezelfde paragraaf staat genoemd dat er ongeveer 400 woningen landen in het plan aan de Noorderlaan en de Waspikse Weg. Indieners vragen zich af waar de andere 600 woningen worden gebouwd.

Antwoord

Tot 2030 zijn er voldoende woningbouwlocaties voorradig. Voor de periode na 2030 worden woningbouwlocaties verder bekeken en op hun merites onderzocht.

Reactie

4. Indieners gaan in op de paragraaf van de omgevingsvisie waarin staat 'we benutten optimaal de inbreidingslocaties'. Indieners vragen zich af welke inbreidingslocaties er nog meer zijn in Dongen naast de opties die al gerealiseerd zijn (JAL-terrein, Achter de Banken, Schrauershof). Daarnaast vragen indieners zich af of onder inbreidingsopties ook woningsplitsing, inbreiding op eigen terrein (zoals mantelzorgwoningen) behoren?

Antwoord

Er zijn nog concrete plannen in ontwikkeling, bijvoorbeeld de Post- en nijverheid, Heuveleind, GfK-gebouw. En er zijn plannen in voorbereiding (waarvoor de planologische procedure nog doorlopen moet worden). Daarnaast wordt onderzocht op welke stedelijke locatie verdere inbreiding mogelijk is. Tot slot worden mogelijkheden als woningsplitsing en mantelzorgwoningen ook verder vorm gegeven.

Reactie

5. Indieners vragen zich af op welke manier de gemeente Dongen de huizenmarkt wil bevorderen. In de Omgevingsvisie staat kleinschalige nieuwe woonconcepten in het buitengebied genoemd. Indieners vragen zich af waarom dit niet in heel Dongen wordt toegestaan.

Antwoord

De zin 'We kijken naar het ruimhartiger toestaan van kleinschalige nieuwe woonconcepten in het buitengebied' staat onder het kopje 'Onze kernkwaliteiten op het gebied van cultuurhistorie en erfgoed, landschap en natuur staan centraal'. Dit geldt dus speciaal voor het buitengebied. Dit wil dus niet zeggen dat wij niet kijken naar toestaan van kleinschalige nieuwe woonconcepten in de kernen. Hiervoor zijn de mogelijkheden al ruimer, dan in het buitengebied. Daarom is deze zin opgenomen expliciet voor het buitengebied. In dit gebied kan de gemeente namelijk niet 'zomaar' woningen toevoegen. In dit gebied is de gemeente aan veel meer kaders gebonden.

Reactie

6. Indieneren geven als algemene opmerking mee dat de omgevingsvisie weinig specifiek is voor gemeente Dongen en vinden dat deze ontwerp-omgevingsvisie met kleine aanpassingen toepasbaar is voor andere gemeenten.

Antwoord

Het is juist dat de visie op hoofdlijnen is. Een verdere verdiepingsslag zal plaatsvinden in op te stellen programma's.

Conclusie

De zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van de omgevingsvisie.

3.8. Zienswijze 8 – 2022-020416

Reactie

1. Cumela dient een zienswijze in namens de leden (bedrijven) van Cumela Nederland die in de gemeente Dongen zijn gevestigd. Cumela Nederland is de brancheorganisatie van de ondernemers die met mensen en materieel als specialisten in de groen-, grond- en infrasector werken.

Antwoord

Deze zienswijze nemen wij voor kennisgeving aan.

Reactie

2. Cumela verzoekt de gemeente om het bestaansrecht van haar leden te herkennen en om qua omgevingswaarden inpassing te geven aan de opgaven en ontwikkelingen welke voor de bedrijven relevant zijn inzake de fysieke leefomgeving. Cumela verzoekt de gemeente mogelijkheden te creëren om bestaande bedrijfslocaties te kunnen ontwikkelen en uitbreiden. Daarnaast om nieuwvestiging mogelijk te maken in het buitengebied om uitvoering te kunnen geven aan de ambities genoemd in de omgevingsvisie. Cumela geeft aan dat haar leden een belangrijke rol vervullen bij de invulling van de ambities genoemd in de omgevingsvisie.

Antwoord

Het bestaansrecht van de leden wordt erkent in de bestemmingsplannen. De omgevingsvisie past dan ook geen bestemmingen aan. Onder het kopje 'Hoe zien we de toekomst van de agrarische sector' staat ook het bestaansrecht van deze ondernemers genoemd. We geven ook aan dat we helpen bij een balans te vinden tussen agrarische ondernemen en andere vormen van functies in het buitengebied. Voor het concreet uitbreiden, ontwikkelen of nieuw vestigen van agrarische ondernemers zijn er kaders gesteld vanuit de provincie. Binnen deze kaders zullen wij in het, nog op te stellen, programma voor het buitengebied een concreter afwegingskaders opstellen.

Reactie

3. Cumela geeft aan dat haar leden een belangrijk rol spelen bij de participatie als het gaat om de transformatie van de duurzame transformatie van de landbouw. De leden zorgen voor een groot deel van het agrarisch beheer en productie van de landbouwgronden.

Antwoord

Wij erkennen dat de agrarische sector in brede zin een belangrijke rol speelt bij de participatie voor de duurzame transformatie van de landbouw. Bij het opstellen van het programma buitengebied zal deze sector dan ook nauw worden betrokken.

Reactie

4. Cumela stelt dat als haar leden niet naar een industrieterrein moeten worden verplaatst mogelijke hinderlijke situaties worden voorkomen. Ontsluitingswegen nabij een industrieterrein zijn niet altijd op de machines berekend en het werk is veelal in het buitengebied. Zo worden onnodige verkeersbewegingen voorkomen.

Antwoord

Wij nemen deze zienswijze voor kennisgeving aan. Wij herkennen ons niet in het standpunt dat hierboven wordt geschetst.

Reactie

5. Cumela geeft aan dat diverse thema's terugkomen in de omgevingsvisie. De leden van Cumela zijn al doende met de transitie naar een circulaire economie. Cumela benadrukt dat hiervoor voldoende (buiten)opslag voor nodig is.

Antwoord

In het nader uit te werken programma voor het buitengebied zullen we met alle partijen gaan bekijken welke mogelijkheden en wensen er zijn. Indien (buiten)opslag nodig is/wenselijk is, zullen we moeten onderzoeken welke mogelijkheden hiervoor bestaan.

Reactie

6. Cumela benadrukt dat zij willen en kunnen participeren bij een verdere uitwerking van de ambities genoemd in de omgevingsvisie.

Antwoord

Wij verwijzen hiervoor naar het antwoord bij reactie 3.

Reactie

7. Cumela verzoekt de gemeente om de omgevingsvisie aan te passen op de bovengenoemde punten en de genoemde aspecten later in het omgevingsplan te betrekken, gelet op de 'Ja,mits' gedachte vanuit de Omgevingswet.

Antwoord

Wij zien gezien de bovenstaande reacties geen aanpassingen die moeten worden verwerkt in de omgevingsvisie. Wij verwijzen hiervoor naar de bovenstaande antwoorden bij reacties 1 t/m 6.

Reactie

8. Cumela verzoekt de gemeente om samen te kijken naar reële mogelijkheden om het buitengebied veiliger, mooier en beter te maken.

Antwoord

Wij verwijzen hiervoor naar het antwoord bij reactie 3.

Conclusie

De zienswijze heeft geen aanpassing van de omgevingsvisie tot gevolg.

3.9. Zienswijze 9 – 2022-020182 en aanvullend 2022-022601

Reactie

1. Reclamanten hebben een bedrijf aan de Lage Ham. Ze willen dit bedrijf gaan afbouwen. Samen met de gemeente willen ze kijken naar de mogelijkheden om een vernieuwend en onderscheidend woonconcept op het perceel te ontwikkelen.

Antwoord

Eind 2021 heeft een gesprek plaatsgevonden met reclamanten over de mogelijkheden van woningbouw op hun perceel. Daarbij is aangegeven dat de gebieden waar nieuwe ontwikkelingen toegestaan kunnen gaan worden nog niet zijn vastgelegd. De omgevingsvisie is hierbij het eerste instrument om dit af te wegen. Daarbij is opgemerkt dat het realiseren van woningbouw aan de bestaande kern meer voor de hand ligt dan gebieden die hier verder vanaf liggen.

Gaande het traject is gebleken dat het opstellen van een programma meer mogelijkheden biedt om een ruimtelijke afweging te maken voor mogelijke woningbouwlocaties. Hierbij kan ook beter ingespeeld worden op de snelle maatschappelijke wijzigingen die plaatsvinden inclusief de regionale ontwikkelingen.

Reactie

2. In november 2021 is al eerder een keer de planontwikkeling besproken met de gemeente. Hierop is volgens reclamanten geen antwoord opgekomen. Dit hebben zij al zeer teleurstellend ervaren.

Antwoord

Eind 2021 is gesproken over een mogelijke ontwikkeling van de gronden van reclamanten. Hierbij is afgesproken dat de ontwikkeling vertrouwelijk en ter kennisname aan de gemeente toezonden zou worden. Per mail is hiervan een ontvangstbevestiging gestuurd. Omdat het stuk ter kennisname toegezonden zou worden, is er inderdaad geen inhoudelijke reactie gestuurd.

De stukken zijn vertrouwelijk toegezonden aan Antea om mee te kunnen nemen in de omgevingsvisie. Gaandeweg het proces rondom de omgevingsvisie is besloten geen afweging op te nemen van mogelijke woningbouwontwikkelingen maar dit mee te nemen in een programma.

Reactie

3. Afgelopen najaar hebben reclamanten wederom een verzoek ingediend voor een gesprek met de wethouder. Een aantal dagen daarna hebben zij het stedenbouwkundig schetsplan toegestuurd. Hierin staat uiteengezet dat er sprake is van een potentiële bouwlocatie waar een onderscheidend woonconcept kan worden ontwikkeld in combinatie met het herstel van het slagenlandschap. Reclamanten stellen nog een aantal argumenten op voor de desbetreffende locatie, zoals ligging binnen de bebouwde kom, saneren van het agrarisch bedrijf en vrijkomen van stikstofruimte.

Antwoord

Zie ons antwoord onder reactie 1.

Reactie

4. Reclamanten zagen in de informatiekrant dat het ontwerp van de omgevingsvisie ter inzage ligt. Zij merken op dat er geen rekening is gehouden met hun mogelijke bouwontwikkeling op hun perceel aan de Lage Ham. Zij willen hierover graag in gesprek met de gemeente.

Antwoord

Dit gesprek heeft plaatsgevonden. Zoals aangegeven onder de beantwoording van reactie 1 is gaande het traject gebleken dat het opstellen van een programma meer mogelijkheden biedt om een ruimtelijke afweging te maken voor mogelijke woningbouwlocaties. Hierbij kan ook beter ingespeeld worden op de snelle maatschappelijke wijzigingen die plaatsvinden inclusief de regionale ontwikkelingen.

Reactie

5. Reclamanten runnen een bedrijf aan de Lage Ham. Reclamanten reageren op het behouden van de aanduiding 'historisch lint'. Reclamanten gaan er vanuit dat deze aanduiding geen extra belemmeringen met zich meebrengt voor de bedrijfsvoering of de noodzakelijke toekomstige ontwikkelingen die het bedrijf moet maken. Reclamanten geven aan de gevolgen voor hun bedrijf van deze aanwijzing niet te overzien.

Antwoord

Dongen heeft een aantal (cultuur)historische waarden die wij koesteren. Het gaat om de karakteristieke opbouw van Dongen, met veel driehoekige structuren, en de historische linten. De Donge, als naamgever van onze gemeente, is een belangrijke waterloop. In de kernen zelf zijn verschillende cultuurhistorisch waardevolle gebouwen. Deze zijn van belang voor onze geschiedenis, maar ze kunnen ook een grote bijdrage leveren aan de kwaliteit van de nieuwe woonomgeving. Verder vinden wij belangrijk dat wij zorg dragen voor het cultuurhistorische landschap (het karakteristieke patroon van slagenlandschap, maar ook de openheid ervan).

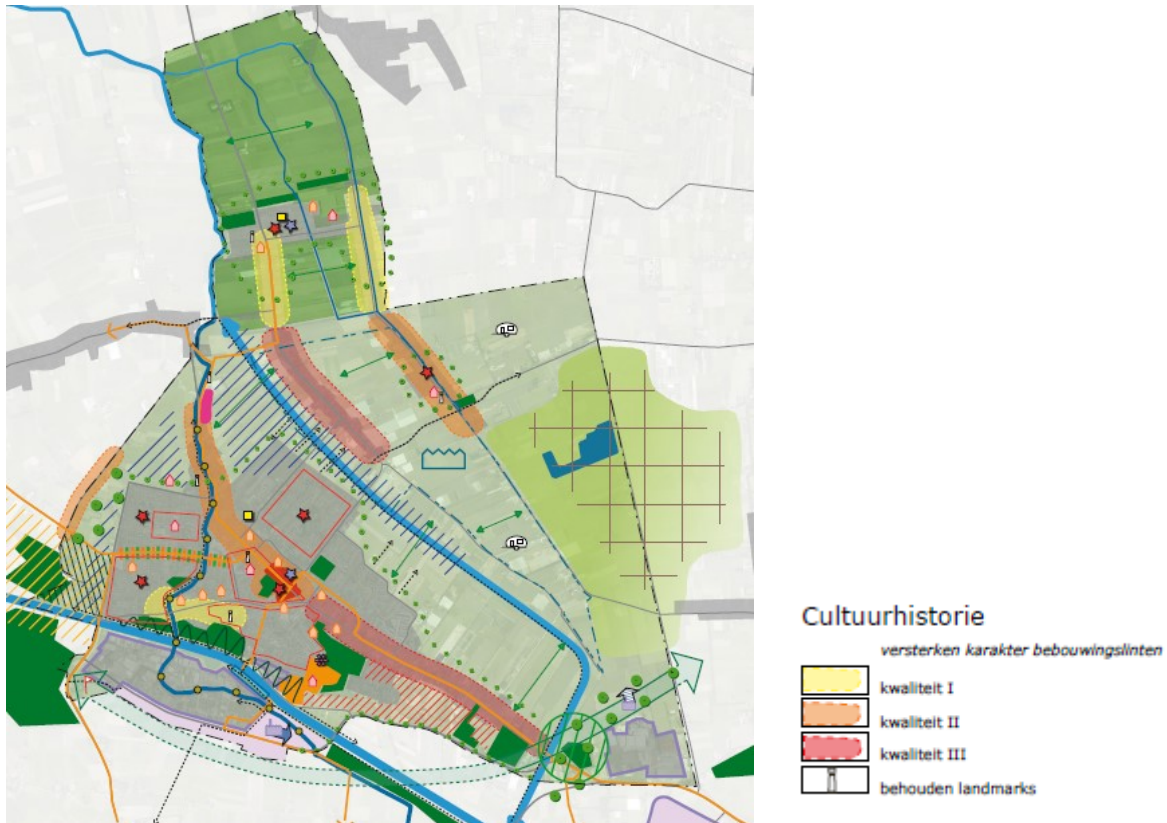
In de Structuurvisie Plus (vastgesteld in 2001) en vervolgens Structuurvisie Dongen 2020 (vastgesteld in 2009) zijn de linten aangeduid als historische linten. Dit is geen nieuw aspect in de nu voorliggende omgevingsvisie.

In de Structuurvisie Dongen 2020 staat hierover het volgende:

“Wat betreft de cultuurhistorische waarde van de bebouwingslinten in de gemeente wordt onderscheid gemaakt in drie categorieën: kwaliteit zeer hoog, hoog en redelijk hoog. Behoud en versterking van de ruimtelijke en (cultuur)historische kwaliteiten van deze lintstructuren en het tegengaan van ongewenste ontwikkelingen (functieveranderingen en nieuwe bebouwing) is (naar gradatie van de categorieën) van belang. Aspecten die daarbij een rol spelen zijn kenmerkende historische bebouwing en bebouwingsspatronen, groenstructuren, wegprofielen en inrichting van de openbare ruimte.”

“De bebouwingslinten en ontginningsassen zijn bepalend voor de ruimtelijke structuur van de gemeente en dienen als zodanig behouden te blijven. Wat betreft de cultuurhistorische waarde van de bebouwingslinten in de gemeente wordt onderscheid gemaakt in drie categorieën: kwaliteit zeer hoog, hoog en redelijk hoog. Behoud en versterking van deze kwaliteiten is van groot belang. Belangrijkste ruimtelijk en functionele kenmerken die bepalend zijn voor de kwaliteit van de linten zijn het kenmerkende gedifferentieerde bebouwingsspatroon met karakteristieke (historische) bebouwing, variatie in functies en gebruik en beeldbepalende groenelementen van (open) particuliere kavels en erven en structuren in de openbare ruimte. Ontwikkelingen met betrekking tot functieveranderingen en nieuwe bebouwingselementen kunnen de cultuurhistorische waarden en kenmerken van de bebouwingslinten onder druk zetten. Nieuwe ontwikkelingen zullen daarom te allen tijde binnen de kleinschalige context van de linten moeten worden gezien. Grootschalige ontwikkelingen zoals glastuinbouw passen daar bijvoorbeeld niet bij. De welstandsnota, waarin de waarden van de bebouwingslinten zijn beschreven en

waarin gebiedsgerichte welstandscriteria voor de bebouwingslinten zijn gegeven, vormt hiervoor samen met groenstructuurplannen het toetsingskader.”

In de nu voorliggende omgevingsvisie is geen onderscheid meer gemaakt in kwaliteiten maar het historische lint is opgenomen omdat het kenmerkend is voor de opbouw van de gemeente Dongen.

De aanduiding historisch lint brengt geen extra belemmeringen met zich mee voor de bedrijfsvoering of de noodzakelijke toekomstige ontwikkelingen voor een bedrijf. Deze liggen vastgelegd binnen de bepalingen van het geldende bestemmingsplan. Bij ontwikkelingen die niet passen binnen het geldende bestemmingsplan kunnen bij de afweging wel belemmeringen zijn als gevolg van het historisch lint. Dat is in de huidige situatie ook al het geval.

In de omgevingsvisie zal een verdiepingsslag worden gemaakt ten aanzien van de historische linten. Onder het thema 'Cultuurhistorie' zijn de linten nader omschreven en gedifferentieerd naar kwaliteiten.

Reactie

6. Reclamanten vragen zich af welke omschakelmogelijkheden er zijn voor agrarische locaties binnen de bebouwde kom. Reclamanten geven aan mogelijkheden te zien voor woningbouw met behoud van historische waarden. Zij willen deze mogelijkheden openhouden en nader onderzoeken middels hun ingeleverde plan.

Antwoord

Binnen het stedelijk gebied zijn voor agrarische locaties zeker omschakelmogelijkheden bespreekbaar. Deze mogelijkheden liggen vooral binnen het aanwezige bouwblok en niet op agrarische gronden. Welke mogelijkheden exact mogelijk zijn hangt af van meerdere factoren. Zoals ook geantwoord onder reactie 1 worden uitbreidingslocaties momenteel nader bekeken.

Conclusie

In de omgevingsvisie zal een verdiepingsslag worden gemaakt ten aanzien van de historische linten. Onder het thema 'Cultuurhistorie' zijn de linten nader omschreven en gedifferentieerd naar kwaliteiten. In het op te stellen programma Wonen worden kaders/keuzes opgenomen voor (toekomstige) uitbreidingslocaties voor woningbouw.

3.10. Zienswijze 10 – 2022-021221- Vereniging Spaar de Duiventoren en het Blik

Reactie

1. Vereniging Spaar de Duiventoren en het Blik (hierna: de vereniging) maakt zich hard voor het behoud en bevorderen van groen en een gezond leefklimaat. De vereniging ziet in 2040 een groen gebied, een groene long, een parel in het drukke stedelijk gebied tussen Tilburg – Breda, waarin het voor Dongenaren en andere bewoners uit de omgeving goed toeven is.

Antwoord

Wij nemen deze zienswijze voor kennisgeving aan.

Reactie

2. De vereniging is van mening van het onderdeel 'natuur en milieu' zwaar onderbelicht is in de omgevingsvisie. De vereniging ziet graag een integrale visie over het gehele gebied tussen Dongen en Oosterhout, 'de groene buffer'. De natuur-grens kan niet zomaar getekend worden bij de Groenstraat.

Antwoord

Het is juist dat de visie op hoofdlijnen is. Een verdere verdiepingsslag zal plaatsvinden in op te stellen programma's. De gemeente Dongen kan alleen een omgevingsvisie voor haar grondgebied vaststellen. Bij het opstellen van de omgevingsvisie en de programma's worden buurgemeenten uiteraard betrokken om de gebieden op elkaar af te stemmen.

Wel zullen we de milieupactanalyse welke deel uitmaakt van omgevingsvisie aanvullen met basiskaarten op het gebied van bodem, water, groen en dergelijke. De bestaande groenstructuren en ecologische verbindingzone zijn daarmee ook in beeld.

Reactie

3. De omgevingsvisie wordt volgens de vereniging niet benaderd vanuit de onderste laag. Het Streekplan van de provincie moet de basis zijn. Het gebied tussen Dongen en Oosterhout (gedeeltelijk Dongens grondgebied) is onderdeel van de Groene hoofdstructuur en de Blauw Groene Mantel. De Blauw Groene mantel moet volgens de vereniging worden afgebakend en ingevuld via een integrale benadering. Aantasting moet worden voorkomen.

Antwoord

In de op te stellen programma's voor een nadere uitwerking van de verschillende thema's nemen wij de Interim Omgevingsverordening van de Provincie mee in de uitwerking.

Zoals aangegeven onder reactie 2 zal de milieupactanalyse worden aangevuld met basiskaarten op het gebied van bodem, water, groen en dergelijke.

Reactie

4. De vereniging geeft aan dat de geplande aanleg van de N629 fase 2 een aanslag is op de natuur (NNB en NNN). Dit besluit moet heroverwogen worden. De argumenten hiervoor staan in een brief die eerder is gestuurd naar Provinciale Staten en ook aan de gemeenteraad van Dongen. De brieven beschouwt de vereniging als onderdeel van hun zienswijze.

Antwoord

Het provinciaal inpassingsplan voor de N629 heeft de wettelijke procedure doorlopen met de bijbehorende inspraakmogelijkheden. Het inpassingsplan is inmiddels onherroepelijk. Provinciale Staten zijn hiervoor bevoegd gezag. De gemeenteraad van de gemeente Dongen heeft hierin geen bevoegdheden en dus laten we deze zienswijze daarom buiten beschouwing.

Reactie

5. De vereniging noemt de industriële uitbreiding van Rodenburg Biopolymers Sidestream Valley ook een aanslag op de natuur. Dit gebied (genaamd Spie) is deels NNB. De vereniging heeft een zienswijze ingediend bij de gemeente Oosterhout en deze reactie nota werd ondersteund door 900 mensen die de petitie 'Geen stank meer Natuur' hebben ondertekend. De gemeente Dongen heeft geen officiële reactie gegeven over deze zorgen van veel Dongenaren. De vereniging rijmt dit niet met het feit dat de gemeente aangeeft de inbreng van de bewoners hoog in het vaandel te hebben. De vereniging beschouwt de reactienota als onderdeel van deze zienswijze.

Antwoord

Het bestemmingsplan Sidestream Innovation Valley doorloopt momenteel de wettelijke procedure met de bijbehorende inspraakmogelijkheden. De gemeenteraad van de gemeente Oosterhout is hiervoor bevoegd gezag. De gemeenteraad van de gemeente Dongen heeft hierin geen bevoegdheden en dus laten we deze zienswijze daarom buiten beschouwing.

Reactie

6. De vereniging betreft ook hun zienswijze tegen de herbegrenzing Interim Omgevingsverordening Provincie Noord-Brabant behorende bij het bestemmingsplan: "buitengebied, herziening 23 (Sidestream Innovation Valley) liggend in de gemeente Oosterhout)).

Antwoord

Het bestemmingsplan Sidestream Innovation Valley doorloopt momenteel de wettelijke procedure met de bijbehorende inspraakmogelijkheden. De gemeenteraad van de gemeente Oosterhout is hiervoor bevoegd gezag. De bijbehorende herbegrenzing van de Interim Verordening loopt gelijktijdig. Dit is een bevoegdheid van Gedeputeerde Staten van de provincie Noord-Brabant. De gemeenteraad van de gemeente Dongen heeft hierin geen bevoegdheden en dus laten we deze zienswijze daarom buiten beschouwing.

Reactie

7. De kwaliteitsimpuls inzake de N629 is volgens reclamant een derde aanslag op het gebied.

Antwoord

Het provinciaal inpassingsplan voor de N629 heeft de wettelijke procedure doorlopen met de bijbehorende inspraakmogelijkheden. Hierbij hoort ook de kwaliteitsimpuls. Het inpassingsplan is inmiddels onherroepelijk. Provinciale Staten zijn hiervoor bevoegd gezag. De gemeenteraad van de gemeente Dongen heeft hierin geen bevoegdheden en dus laten we deze zienswijze daarom buiten beschouwing.

Conclusie

De milieupactanalyse wordt aangevuld met basiskaarten op het gebied van bodem, water, groen en dergelijke.

3.11. Zienswijze 11 – 2022-021225

Reactie

1. Geling Advies dient een zienswijze in namens Jong Fruit BV. Jong Fruit BV heeft meerder locaties in de gemeente Dongen voor de productie van zacht fruit. Jong Fruit BV heeft nog voldoende plannen voor de toekomst. Deels zijn deze plannen bekend bij de gemeente en deels niet. Reclamant geeft aan dat het beleid van de gemeente wel de mogelijkheid moet bieden aan het bedrijf om te kunnen blijven ontwikkelen.

Antwoord

In de omgevingsvisie staat genoemd dat we het agrarisch karakter van het buitengebied behouden. Agrarische ondernemers zal de gemeente waar mogelijk helpen om een goede balans te zoeken tussen agrarisch ondernemen en andere functies gerelateerd aan het buitengebied. De nadere uitwerking hiervan wordt opgenomen in een programma voor het buitengebied. In dit programma zullen verschillende gebieden worden gedifferentieerd en aangegeven waar de ruimte voor de agrarische ondernemers geboden wordt. Dit alles binnen de kaders die de provincie stelt in haar verordening.

Reactie

2. De bedrijfslocaties aan de Fazantenweg 24, Meester Jansenweg 16 en Klein Dongenseweg 34 zijn in de omgevingsvisie gelegen binnen een 'Historisch Lint'. Aan de ligging in een 'Historisch Lint' is volgens reclamant is een visie voor de toekomstige ontwikkeling gekoppeld met verschillende thema's en waarden. Reclamant mist een visie op de bestaande agrarische bedrijvigheid in het lint waarin Jong Fruit BV is gevestigd. Reclamant verbaast zich hierover want in oorsprong is het lint ontstaan vanuit agrarische bedrijvigheid en ontginning. Reclamant onderkent dat het aantal agrarische bedrijven in het lint is afgenomen, maar reclamant vindt dat er nog steeds veel agrarische bedrijven zijn gevestigd. Hiermee zijn de agrarische bedrijven mede de dragers van dit lint en dus verdienen zij aandacht in het beleid binnen het 'Historisch lint'. Naast aandacht moet er vooral ruimte zijn voor reclamant om haar bedrijf te blijven ontwikkelen. Het lijkt er nu op dat het beleid toewerkt naar een beperking van de ontwikkelingsmogelijkheden van agrarische bedrijven. Reclamant wil dat agrarische bedrijven de mogelijkheid krijgen om zich op een gepaste wijze verder te ontwikkelen en daar het beleid op aan te passen.

Antwoord

Zie ons antwoord onder reactie 5 bij zienswijze 9, deze wordt hier als herhaald en ingelast beschouwd. In de omgevingsvisie zal een verdiepingsslag worden gemaakt ten aanzien van de historische linten. Onder het thema 'Cultuurhistorie' zijn de linten nader omschreven en gedifferentieerd naar kwaliteiten.

Reactie

3. De overige bedrijfslocaties van reclamant, Vaartweg 14 en Vaartweg 183, zijn gelegen in het buitengebied. Binnen het buitengebied geeft de omgevingsvisie aan dat er mogelijkheden zijn voor agrarische bedrijven om zich verder te ontwikkelen waarbij de gemeente de transitie naar een duurzame/circulaire landbouw wilt stimuleren. De verder uitwerking volgt. Hierbij wordt wel een link gelegd met de stikstofproblematiek. Voor reclamant is het niet duidelijk waarom er met duurzame en circulaire landbouw een link wordt gelegd met stikstof.

Antwoord

In de omgevingsvisie staat het volgende daarover genoemd: *"Bovendien wordt de transitie naar kringlooplandbouw verder gestimuleerd, mede door de stikstofproblematiek is dit nodig."* Doordat er bij kringlooplandbouw (in de meeste gevallen) minder dieren worden gehouden en minder kunstmest wordt gebruikt, scheelt dat in de vervuiling van bodem, lucht en water. Minder dieren en minder transport van voer en mest scheelt ook in de uitstoot van broeikasgassen. Daardoor is een link hiertussen gelegd.

Reactie

4. Reclamant stelt om de stikstofemissie van het bedrijf om laag te krijgen, zijn mogelijkheden voor duurzame energieopwekking nodig. Deze ruimte wordt onvoldoende geboden in de huidige visie. Zonneparken wil de gemeente niet zondermeer in het buitengebied. Alleen als het zonnepark een dubbel doel heeft. Voor reclamant is niet duidelijk wat de gemeente onder dubbel doel verstaat. De beschikbare daken van reclamant zijn al voorzien van zonnepanelen. Reclamant wil graag bijdragen en investeren in duurzaamheid, maar er moet ook aandacht zijn voor het bedrijfseconomisch belang. De investering moeten te dragen zijn voor het bedrijf. Ook moeten de beschikbare alternatieven geen nadelige gevolgen hebben voor het product van reclamant.

Antwoord

In de omgevingsvisie staat beschreven dat er mogelijkheden zijn voor zonnepanelen op daken en zonnepanelen met dubbel ruimtegebruik. Met dubbel ruimtegebruik worden meekoppelkansen bedoeld, zoals het realiseren van een 'dak' van zonnepanelen boven een parkeerplaats. Daarnaast wordt nog nader uitgewerkt of en onder welke voorwaarden zonneweides mogelijk zijn op onbebouwde grond. Dit zal in een programma worden uitgewerkt.

Reactie

5. Daarnaast wil reclamant benadrukken dat de omvang van een onderneming geen invloed heeft op de circulariteit dan wel de duurzaamheid. Een groot bedrijf is niet per definitie slechter op deze aspecten dan een klein bedrijf. Sterker nog, een bedrijf met een grotere omvang kan waarschijnlijk makkelijker investering in duurzaamheid en circulariteit dan een kleiner bedrijf. Het bieden van ontwikkelingsmogelijkheden aan agrarische bedrijven draagt hier dus ook aan bij.

Antwoord

Wij nemen deze zienswijze voor kennisgeving aan.

Conclusie

In de omgevingsvisie zal een verdiepingsslag worden gemaakt ten aanzien van de historische linten. Onder het thema 'Cultuurhistorie' zijn de linten nader omschreven en gedifferentieerd naar kwaliteiten.

3.12. Zienswijze 12 – 2022-021226

Reactie

1. De milieuvereniging Oosterhout (hierna: de vereniging) vindt dat de gemeente een goede visie heeft neergelegd, maar missen een nadere uitwerking van de onderwerpen: natuur, milieu en landschap.

Antwoord

Het is juist dat de visie op hoofdlijnen is. Een verdere verdiepingsslag zal plaatsvinden in op te stellen programma's. Hierin komt een verdiepingsslag op de thema's natuur, milieu en landschap.

Reactie

2. De vereniging mist een visie voor biodiversiteit en op welke manier wordt omgegaan met de stikstofproblematiek. De vereniging stelt dat deze onderwerpen eerst door de gemeente moeten worden uitgewerkt voordat de gemeenteraad de omgevingsvisie vaststelt.

Antwoord

Voor het thema biodiversiteit geldt hetzelfde als voor de thema's natuur, milieu en landschap. Voor het thema biodiversiteit vindt een nadere uitwerking plaats in de desbetreffende programma's.

Reactie

3. De vereniging mist een integrale visie voor de groene buffer tussen Dongen en Oosterhout. Dit geldt ook voor de realisatie van de ecologische verbindingzone langs het Wilhelminakanaal om de biodiversiteit niet nog meer achteruit te laten gaan. Dit gebied staat volgens de vereniging al zwaar onder druk vanwege de geplande aanleg van de N629 en de industriële uitbreiding van Rodenburg.

Antwoord

Wij verwijzen hierbij naar ons antwoord op reactie 1.

Wel zullen we de milieupactanalyse welke deel uitmaakt van omgevingsvisie aanvullen met basiskaarten op het gebied van bodem, water, groen en dergelijke. De bestaande groenstructuren en ecologische verbindingzone zijn daarmee ook in beeld.

Conclusie

De milieupactanalyse wordt aangevuld met basiskaarten op het gebied van bodem, water, groen en dergelijke.

3.13. Zienswijze 13 – 2022-021107

Reactie

1. Reclamant heeft een kalverhouderij aan de Klein Dongenseweg. Reclamant stelt dat deze straat is aangewezen als historisch lint in de omgevingsvisie. Hun perceel heeft nu de bestemming 'Agrarisch hoofdstructuur (AHS)'. Reclamant vreest voor de bestemming historisch lint, omdat dit ernstige belemmeringen kan geven voor de ontwikkeling en toekomst van zijn agrarische bedrijf. Reclamant hoopt dan ook dat het historisch lint definitief uit de visie vervalft, omdat in andere plaatsen in Nederland waar de omgevingsvisie is vastgesteld, een omgevingsplan met de aanduiding historisch lint veel onnodige kosten en beperkingen met zich meebrengt. Reclamant wenst de huidige bestemming en mogelijkheden voor zijn bedrijf voor de toekomst te behouden.

Antwoord

Zie ons antwoord onder reactie 5 bij zienswijze 9, deze wordt hier als herhaald en ingelast beschouwd. In de omgevingsvisie zal een verdiepingsslag worden gemaakt ten aanzien van de historische linten. Onder het thema 'Cultuurhistorie' zijn de linten nader omschreven en gedifferentieerd naar kwaliteiten.

Het perceel Klein Dongenseweg 25 heeft de bestemming Agrarisch, met de aanduiding intensieve veehouderij. Deze bestemming wijzigt niet door het vaststellen van de omgevingsvisie.

Conclusie

In de omgevingsvisie zal een verdiepingsslag worden gemaakt ten aanzien van de historische linten. Onder het thema 'Cultuurhistorie' zijn de linten nader omschreven en gedifferentieerd naar kwaliteiten.

3.14. Zienswijze 14 – 2022-021109

Reactie

1. Reclamant heeft samen met reclamant met reactienummer 13 een kalverhouderij aan de Klein Dongenseweg. Reclamante stelt dat deze straat is aangewezen als historisch lint in de omgevingsvisie. Hun perceel heeft nu de bestemming 'Agrarisch hoofdstructuur (AHS)'. Reclamante vreest voor de bestemming historisch lint, omdat dit ernstige belemmeringen kan geven voor de ontwikkeling en toekomst van zijn agrarische bedrijf. Reclamant hoopt dan ook dat het historisch lint definitief uit de visie vervalft, omdat in andere plaatsen in Nederland waar de omgevingsvisie is vastgesteld, een omgevingsplan met de aanduiding historisch lint veel onnodige kosten en

beperkingen met zich meebrengt. Reclamante wenst de huidige bestemming en mogelijkheden voor hun bedrijf voor de toekomst te behouden.

Antwoord

Zie ons antwoord onder reactie 5 bij zienswijze 9, deze wordt hier als herhaald en ingelast beschouwd. In de omgevingsvisie zal een verdiepingsslag worden gemaakt ten aanzien van de historische linten. Onder het thema 'Cultuurhistorie' zijn de linten nader omschreven en gedifferentieerd naar kwaliteiten.

Conclusie

In de omgevingsvisie zal een verdiepingsslag worden gemaakt ten aanzien van de historische linten. Onder het thema 'Cultuurhistorie' zijn de linten nader omschreven en gedifferentieerd naar kwaliteiten.

3.15. Zienswijze 15 – 2022-021111

Reactie

1. Boomkwekerij E. de Jong e.a. maken zich zorgen over de gebieden die als historisch lint zijn aangewezen in de omgevingsvisie. Dit geldt expliciet voor de Eindsestraat. Reclamanten geven aan de gevolgen van deze aanwijzing niet te overzien. Reclamanten gaan ervan uit dat de aanwijzing geen belemmering zal geven voor de huidige en mogelijk toekomstige bedrijfsontwikkelingen en tevens geen nadelige gevolgen zal hebben voor de medewerkers van de boomkwekerij, zowel voor nu als voor in de toekomst.

Antwoord

Zie ons antwoord onder reactie 5 bij zienswijze 9, deze wordt hier als herhaald en ingelast beschouwd. In de omgevingsvisie zal een verdiepingsslag worden gemaakt ten aanzien van de historische linten. Onder het thema 'Cultuurhistorie' zijn de linten nader omschreven en gedifferentieerd naar kwaliteiten.

Conclusie

In de omgevingsvisie zal een verdiepingsslag worden gemaakt ten aanzien van de historische linten. Onder het thema 'Cultuurhistorie' zijn de linten nader omschreven en gedifferentieerd naar kwaliteiten.

3.16. Zienswijze 16 – 2022-021117

Reactie

1. Reclamant heeft een glastuinbouwbedrijf aan de Klein Dongenseweg. Reclamant stelt dat deze straat is aangewezen als historisch lint in de omgevingsvisie. Hun perceel heeft nu de bestemming 'Agrarisch hoofdstructuur (AHS)' en doorgroeigebied glastuinbouw. Reclamant vreest voor de bestemming historisch lint, omdat dit ernstige belemmeringen kan geven voor de ontwikkeling en toekomst van zijn agrarische bedrijf. Reclamant hoopt dan ook dat het historisch lint definitief uit de visie vervalst, omdat in andere plaatsen in Nederland waar de omgevingsvisie is vastgesteld, een omgevingsplan met de aanduiding historisch lint veel onnodige kosten en beperkingen met zich meebrengt. Reclamant wenst de huidige bestemming en mogelijkheden voor zijn bedrijf voor de toekomst te behouden.

Antwoord

Zie ons antwoord onder reactie 5 bij zienswijze 9, deze wordt hier als herhaald en ingelast beschouwd. In de omgevingsvisie zal een verdiepingsslag worden gemaakt ten aanzien van de historische linten. Onder het thema 'Cultuurhistorie' zijn de linten nader omschreven en gedifferentieerd naar kwaliteiten.

Conclusie

In de omgevingsvisie zal een verdiepingsslag worden gemaakt ten aanzien van de historische linten. Onder het thema 'Cultuurhistorie' zijn de linten nader omschreven en gedifferentieerd naar kwaliteiten.

3.17. Zienswijze 17 – 2022-021126

Reactie

1. Reclamant maakt zich zorgen over de gebieden die als historisch lint zijn aangewezen in de omgevingsvisie. Dit geldt expliciet voor de Eindsestraat. Reclamant geeft aan, de gevolgen voor de toekomst van hun agrarische bedrijven, van deze aanwijzing niet te overzien. Reclamant wil graag informatie van de gemeente welke gevolgen en belemmering deze aanwijzing geeft als je perceel en bedrijf in deze aanwijzing vallen.

Antwoord

Zie ons antwoord onder reactie 5 bij zienswijze 9, deze wordt hier als herhaald en ingelast beschouwd. In de omgevingsvisie zal een verdiepingsslag worden gemaakt ten aanzien van de historische linten. Onder het thema 'Cultuurhistorie' zijn de linten nader omschreven en gedifferentieerd naar kwaliteiten.

Conclusie

In de omgevingsvisie zal een verdiepingsslag worden gemaakt ten aanzien van de historische linten. Onder het thema 'Cultuurhistorie' zijn de linten nader omschreven en gedifferentieerd naar kwaliteiten.

3.18. Zienswijze 18 – 2022-021145

Reactie

1. Reclamant is van mening dat de visie zeer algemeen van opzet is.

Antwoord

Het is juist dat de visie op hoofdlijnen is. Een verdere verdiepingsslag zal plaatsvinden in op te stellen programma's.

Reactie

2. Reclamant stelt dat er diverse plannen zijn voorgelegd voor diverse locaties. Hierover is nog geen besluit genomen, omdat de gemeente de omgevingsvisie wilde afwachten. Reclamant had daarom wel verwacht dat de omgevingsvisie de beoogde woningbouwontwikkelingen zou bevatten. De concrete ontwikkellocaties: Noorderlaan fase 2, Dongen Vaart – Meester Janssenweg mist reclamant.

Antwoord

Het is juist dat wij bij de start van het opstellen van de omgevingsvisie voor ogen hadden mogelijke woningbouwlocaties af te wegen. Echter gaande het traject is gebleken dat het opstellen van een programma meer mogelijkheden biedt om een ruimtelijke afweging te maken voor mogelijke woningbouwlocaties. Hierbij kan ook beter ingespeeld worden op de snelle maatschappelijke wijzigingen die plaatsvinden inclusief de regionale ontwikkelingen. Op dit moment kunnen wij nog geen uitspraak doen over (on)mogelijkheden m.b.t. diverse locaties.

Conclusie

De zienswijze heeft geen aanpassing van de omgevingsvisie tot gevolg.

3.19. Zienswijze 19 –2022-021163

Reactie

1. Reclamant geeft aan dat er veel werk is verzet en er veel goede dingen zijn opgenomen in de omgevingsvisie. Reclamant mist wel één cruciaal uitgangspunt. Bodem en water zijn namelijk de leidende principes voor de inrichting van het land, zeker gezien de droogte.

Antwoord

De omgevingsvisie is op hoofdlijnen. Onderdeel van de omgevingsvisie is de milieupactanalyse. Hierin zijn aspecten geluid, hittestress en dergelijke opgenomen.

Het is juist dat de bestaande ondergrond niet expliciet is benoemd. De milieupactanalyse welke deel uitmaakt van omgevingsvisie zullen we aanvullen met basiskaarten op het gebied van bodem, water, groen en dergelijke.

Daarnaast wordt de omgevingsvisie verder uitgewerkt in programma's en in een omgevingsplan. Aspecten als water en bodem zullen hier nadrukkelijk een plek in krijgen.

Reactie

2. Het thema 'Water' op zichzelf mist. Overstromingsrisico's worden wel bij het thema 'Klimaat' benoemd, maar er is geen expliciete aandacht voor droogte.

Antwoord

Een nadere uitwerking van het thema 'water' zal in het programma klimaat worden uitgewerkt.

Reactie

3. Reclamant vindt dat de nadruk moet liggen op een goede nieuwe inrichting van het landschap en daarnaast pas ruimte voor de agrariërs die een weg inslaan naar duurzame landbouw. Hierdoor herstelt de bodem weer en kan het fungeren als spons voor regenwater.

Antwoord

Als nadere uitwerking van de omgevingsvisie zullen wij een programma voor het buitengebied opstellen. Hierin zal een nadere uitwerking komen te staan op welke manier agrariërs kunnen omschakelen, verbreden of verdiepen.

Reactie

4. Voor het onderdeel 'Wonen' staat omschreven dat er gestreefd wordt naar inbreiding. Reclamant vindt hierbij wel belangrijk dat de groene gebieden binnen de kern groen blijven. Voor een toenemend aantal inwoners worden deze groene rustplekken steeds belangrijker.

Antwoord

Onder het thema 'Groen' in de omgevingsvisie staat het volgende vermeld:

- *We verkiezen vergroening boven verstening. Bij planontwikkeling is behoud of realisatie van voldoende groen een belangrijk aandachtspunt.*
- *We willen een 'groene' gemeente zijn met een voldoende groene buffer aan de gemeentegrenzen.*
- *We leggen nieuw groen aan en zorgen voor compensatie wanneer natuur verloren gaat.*
- *We blijven ons inzetten voor een vitaal buitengebied met een groen karakter.*

Deze uitgangspunten laten het belang zien van groen in onze gemeente. Hiermee houden we dus rekening.

Conclusie

De milieupactanalyse wordt aangevuld met basiskaarten op het gebied van bodem, water, groen en dergelijke.

3.20. Zienswijze 20 – 2022-021960

Reactie

1. Reclamant runt een bedrijf aan de Eindsestraat. Reclamant maakt zich bezwaar tegen de gebieden die als historisch lint zijn aangewezen in de omgevingsvisie. Dit geldt expliciet voor de Eindsestraat. Reclamant geeft aan, de gevolgen voor de toekomst van hun bedrijf, van deze aanwijzing niet te overzien. Reclamant wil graag informatie van de gemeente welke gevolgen en belemmering deze aanwijzing geeft als je perceel en bedrijf in deze aanwijzing vallen.

Antwoord

Zie ons antwoord onder reactie 5 bij zienswijze 9, deze wordt hier als herhaald en ingelast beschouwd. In de omgevingsvisie zal een verdiepingsslag worden gemaakt ten aanzien van de historische linten. Onder het thema 'Cultuurhistorie' zijn de linten nader omschreven en gedifferentieerd naar kwaliteiten.

Conclusie

In de omgevingsvisie zal een verdiepingsslag worden gemaakt ten aanzien van de historische linten. Onder het thema 'Cultuurhistorie' zijn de linten nader omschreven en gedifferentieerd naar kwaliteiten.

3.21. Zienswijze 21 – 2022-022380

Reactie

1. Reclamant geeft aan pas akkoord met de visie te kunnen gaan als duidelijk is welke ontwikkelingen wel of niet mogelijk zijn ten opzichte van het huidige bestemmingsplan.

Antwoord

De omgevingsvisie wijzigt niets aan de ontwikkelingen die mogelijk zijn op basis van het nu geldende bestemmingsplan.

Reactie

2. Reclamant wil weten in hoeverre een visie bijdraagt aan het bepalen welke ontwikkelingen mogelijk zijn in de toekomst.

Antwoord

Deze omgevingsvisie is op hoofdlijnen geschreven. Het daadwerkelijke afwegingskader voor ontwikkelingen komt pas aan de orde in de nog te maken programma's.

Reactie

3. Reclamant geeft aan dat hij en anderen niet op een duidelijke wijze zijn geïnformeerd over de ter inzagelegging van de visie. Reclamant twijfelt over de transparantie van het proces van de visie.

Antwoord

Het ter inzage leggen van de omgevingsvisie is gepubliceerd in de Informatiekrant van Dongen, het Gemeenteblad en op de gemeentelijke website. Hiermee is er op duidelijke en transparante wijze gecommuniceerd over de ter inzage legging.

Reactie

4. Reclamant moet zijn stallen aanpassen en heeft plannen voor een woning op zijn perceel. Hij vraagt zich af of deze visie zijn plannen in de weg staat.

Antwoord

Deze omgevingsvisie is op hoofdlijnen geschreven. Het daadwerkelijke afwegingskader voor ontwikkelingen zoals reclamant aangeeft, komt pas aan de orde in de nog te maken programma's. De

enige uitgangspunten/belemmeringen die in de omgevingsvisie staan, staan onder het kopje 'hoe zien we de toekomst van ...'. Wellicht ten overvloede willen wij nog aangeven dat een omgevingsvisie niet het enige kader is voor de plannen die initiatiefnemers hebben. Plannen moeten voldoen aan de Interim Verordening van de provincie, onze bestemmingsplannen en diverse beleidskaders.

Reactie

5. Reclamant heeft bezwaar tegen het proces. Hij heeft de indruk dat er wat zaken spelen waar de gemeente hen niet bij wil betrekken. Dat vindt reclamant niet eerlijk. Hij wil een gesprek met de betrokken ambtenaren en opheldering over wat er speelt.

Antwoord

Het ter inzage leggen van de omgevingsvisie is gepubliceerd in de Informatiekrant van Dongen, het Gemeenteblad en op de gemeentelijke website. Hiermee is er op duidelijke en transparante wijze gecommuniceerd over de ter inzage legging.

Conclusie

De zienswijze geeft geen aanleiding om de omgevingsvisie aan te passen.

3.22. Zienswijze 22 – 2023-000161

Reactie

1. Reclamant geeft aan dat de omgevingsvisie van de gemeente Dongen geen belemmering mag vormen voor hun bedrijfsvoering in de toekomst in algemene zin.

Antwoord

De omgevingsvisie wijzigt niet de bestemming van het perceel. De mogelijkheden die het bestemmingsplan nu biedt voor de bedrijfsvoering blijft ongewijzigd. Bij het opstellen van het omgevingsplan wordt nader gekeken naar de mogelijkheden in een gebied / op een perceel.

Conclusie

De zienswijze geeft geen aanleiding om de omgevingsvisie aan te passen.

3.23. Zienswijze 23 – 2022-022587

Reactie

1. Het gebied tussen de Gemeentenweg, Vaartweg en Ruitenbaan is in de omgevingsvisie als buitengebied aangemerkt. Reclamanten zien op deze percelen mogelijkheden voor transformatie van het bebouwingslint met daarin begrepen kwaliteitsverbetering. Hierdoor achten zij het voorstelbaar/wenselijk dat deze percelen als 'historisch lint' worden aangemerkt in plaats van 'buitengebied'. Zij vragen hierdoor om een herbegrenzing van het gebied 'historisch lint'.

Antwoord

Zie ons antwoord onder reactie 5 bij zienswijze 9, deze wordt hier als herhaald en ingelast beschouwd. In de omgevingsvisie zal een verdiepingsslag worden gemaakt ten aanzien van de historische linten. Onder het thema 'Cultuurhistorie' zijn de linten nader omschreven en gedifferentieerd naar kwaliteiten.

In omgevingsvisie loopt het historisch lint minder ver door dan in de Structuurvisie Dongen 2020. De door u aangegeven grond vallen nu buiten het lint. Het verder doortrekken van het lint is voorstelbaar en zal op de kaart worden aangepast.

Dit betekent niet dat een verdere transformatie van het lint naar stedelijk gebied een logische vervolgstap is. De locatie ligt binnen bestemmingsplan Buitengebied.

Conclusie

In de omgevingsvisie zal een verdiepingsslag worden gemaakt ten aanzien van de historische linten. Onder het thema 'Cultuurhistorie' zijn de linten nader omschreven en gedifferentieerd naar kwaliteiten. Het historisch lint op de basis kaart zal verder worden doorgetrokken (tot aan Ruitersbaan).

3.24. Zienswijze 24 – 2022-022605

Reactie

1. De ZLTO vindt het prettig te constateren dat er een thema is gewijd aan de agrarische sector en dat het belang hiervan wordt ingezien. In de thema's waaraan de agrarische sector een bijdrage kan leveren, staat weinig genoemd over de agrarische sector. De ZLTO ziet dit als een gemiste kans.

Antwoord

Wij betreuren dat de ZLTO een gemis ziet in de verschillende thema's waar de agrarische sector aan kan bijdragen. De omgevingsvisie is in hoofdlijnen opgesteld. Voor het buitengebied zal er een apart programma worden opgesteld. Hierin staan specifieke afwegingskaders met de verschillende thema's voor het buitengebied in worden opgenomen. De agrarische sector en andere belanghebbenden/ organisaties worden nauw betrokken bij het opstellen van dit programma. Deze input en de bijdrage die de agrarische sector kan leveren in de diverse thema's zullen worden meegenomen.

Reactie

2. De ZLTO geeft aan dat de sector glastuinbouw zwaar onderbelicht is. Terwijl dit een grote speler is.

Antwoord

Wij hebben de omgevingsvisie hierop aangevuld.

Reactie

3. De ZLTO pleit voor maatwerk. Agrarische ondernemers zullen andere paden bewandelen. De een gaat vergroten, de ander verbreden of transformeren. Ruimte voor maatwerk is hierbij van groot belang.

Antwoord

Wij verwijzen hierbij naar ons antwoord bij reactie 1. In het afwegingskader zal ruimte voor maatwerk opgenomen worden.

Reactie

4. Volgens de ZLTO is er in de omgevingsvisie geen aandacht geschonken aan de sector glastuinbouw. De ZLTO mist een visie op deze sector. Een belangrijk punt daarbij is: aardgasvrij kunnen telen. De mogelijkheden die worden gezocht in de energietransitie kunnen individuen niet alleen. Hiervoor is samenwerking en aanjagen van de energietransitie noodzakelijk. De ZLTO ziet hierin dan ook een belangrijke rol voor de gemeente.

Antwoord

Wij verwijzen hierbij naar ons antwoord bij reactie 1 en 2. De problematiek voor de glastuinbouw zal ook met maatwerk worden benaderd.

Reactie

5. De ZLTO mist in de thema's groen, klimaat en milieu de samenhang met de agrarische sector. De agrarische sector kan zorgen voor een gezonde bodem, infiltreren van water en meer biodiversiteit. Al deze zaken moeten in samenhang worden gezien om kansen te benutten.

Antwoord

Wij verwijzen hierbij naar ons antwoord bij reactie 1. Waar mogelijk scherpen we de teksten in de omgevingsvisie hier verder op aan.

Reactie

6. In de thema's groen en landschap mist de ZLTO ook een samenhang met de agrarische sector. Opmerkelijk vindt de ZLTO dat STILA nergens wordt benoemd als middel om in het agrarisch gebied een bijdrage te leveren aan meer biodiversiteit in combinatie met een aantrekkelijk landschap. De agrarische sector kan hierin een belangrijke rol spelen.

Antwoord

Wij verwijzen hierbij naar ons antwoord bij reactie 1. STILA is een systematiek welke aan wijzigingen onderhevig is. Het benoemen van een dergelijk middel past meer binnen een programma.

Reactie

7. De visie op zonnevelden in het buitengebied is tegenstrijdig volgens de ZLTO. In het thema 'agrarische sector' staat dat onbebouwde grond niet ingezet kan worden voor zonnevelden. In het thema 'energie' staat dat dit beleid nog moet worden uitgewerkt. De ZLTO vraagt om terughoudend om te gaan met ruimtezoekende claims in het buitengebied. Het verduurzamen van agrarische bedrijven vraagt om extensiever grondgebruik. Meervoudig ruimtegebruik zou wel mogelijkheden bieden. Het afwegingskader voor zonnevelden voor de REKS moet worden overgenomen.

Antwoord

Wij hebben de omgevingsvisie hierop aangepast. De gemeente Dongen en de provincie Noord-Brabant gaan terughoudend omgaan met het toestaan van zonnepanelen op onbebouwde gronden. Het afwegingskader zoals in de REKS bepaalt, is leidend. Het kader dat gaat over de uitkomst van het afwegingskader uit de REKS (over het toestaan van zonnepanelen op onbebouwde gronden) moet nog worden gemaakt. Hiervoor betekent overigens ook dat hier terughoudend mee om wordt gegaan.

Reactie

8. De ZLTO wil betrokken blijven bij de mobiliteitsvraagstukken. De ontsluiting naar de agrarische percelen moet gegarandeerd zijn en de veiligheid van de weggebruikers mag niet in het gedrang komen.

Antwoord

Wij nemen deze zienswijze voor kennisgeving aan en bij mobiliteitsvraagstukken in het buitengebied zullen we de agrarische sector betrekken.

Reactie

9. Om ondermijning in het buitengebied tegen te gaan is een vitale agrarische sector van belang. De ZLTO vraagt dan ook om VAB-beleid, mogelijkheden voor nevenactiviteiten en verbreding. Tevens vragen zij om een samenwerking op te tuigen tussen de bevoegde instanties en ondernemers om ondermijning in de agrarische sector tegen te gaan.

Antwoord

In het programma voor het buitengebied zal per differentiërend gebied beleid worden ontwikkeld. De gewenste ontwikkelingsrichting zal hier per gebied in worden opgenomen. VAB-beleid zal hierin verwerkt worden. Per gebied zal worden bekeken waar er verbreding of nevenactiviteiten mogelijk zijn. De gemeente werkt aan een vorm van samenwerken tussen verschillende overheden en ondernemers om op een efficiënte manier ruimtelijke vraagstukken op te lossen / te behandelen.

Reactie

10. De ZLTO geeft aan dat de aanduiding 'historisch lint' een devaluatie van de waarde van deze gebied geeft en vooral voor de glastuinbouwbedrijven. De ZLTO kan de consequenties nog niet overzien van deze aanduiding, maar vraagt om bij verdere uitwerking rekening te houden met het feit dat deze aanduiding geen beperkingen voor de bedrijven mag opleveren.

Antwoord

Zie ons antwoord onder reactie 5 bij zienswijze 9, deze wordt hier als herhaald en ingelast beschouwd. In de omgevingsvisie zal een verdiepingsslag worden gemaakt ten aanzien van de historische linten. Onder het thema 'Cultuurhistorie' zijn de linten nader omschreven en gedifferentieerd naar kwaliteiten.

Conclusie

- De teksten over zonnevelden in de omgevingsvisie worden nagelopen op tegenstrijdigheden en waar nodig aangepast.
- In de omgevingsvisie zal een verdiepingsslag worden gemaakt ten aanzien van de historische linten. Onder het thema 'Cultuurhistorie' zijn de linten nader omschreven en gedifferentieerd naar kwaliteiten.

3.25. Zienswijze 25 – 2022-022606

Reactie

1. Reclamanten hebben een glastuinbouwbedrijf op twee locaties in Dongen. Het is voor reclamanten op dit moment onduidelijk welke concrete gevolgen de aanduiding 'historisch lint' in de omgevingsvisie betekent voor hun bedrijfsvoering. Reclamanten gaan ervan uit dat de aanwijzing geen belemmering zal geven voor de huidige en mogelijk toekomstige bedrijfsontwikkelingen.

Antwoord

Zie ons antwoord onder reactie 5 bij zienswijze 9, deze wordt hier als herhaald en ingelast beschouwd. In de omgevingsvisie zal een verdiepingsslag worden gemaakt ten aanzien van de historische linten. Onder het thema 'Cultuurhistorie' zijn de linten nader omschreven en gedifferentieerd naar kwaliteiten.

Reactie

2. Reclamanten missen een visie en het belang van de sector glastuinbouw in de visie. Zij willen dat er expliciet een concentratiegebied voor de glastuinbouw wordt opgenomen.

Antwoord

De basis voor het bestaande doorgroeigebied glastuinbouw is gelegen in de Interim Verordening van de provincie Noord-Brabant. Bij nieuwe ontwikkelingen moeten deze plannen ook voldoen aan de Interim Verordening. In het programma voor het buitengebied zal hier ook aandacht voor zijn.

De tekst in de omgevingsvisie is aangevuld op het onderdeel glastuinbouw.

Reactie

3. Een belangrijk punt voor de glastuinbouwers is aardgasvrij kunnen telen. De mogelijkheden die worden gezocht in de energietransitie kunnen individuen niet alleen. Hiervoor is samenwerking en aanjagen van de energietransitie noodzakelijk. Reclamanten zien hierin dan ook een belangrijke rol voor de gemeente.

Antwoord

Voor het buitengebied zal er een apart programma worden opgesteld. Hierin staan specifieke afwegingskaders met de verschillende thema's voor het buitengebied in worden opgenomen, zoals de energietransitie. De agrarische sector wordt nauw betrokken bij het opstellen van dit programma. Deze input en de bijdrage die de agrarische sector kan leveren in de diverse thema's zullen worden meegenomen. De problematiek voor de glastuinbouw zal ook met maatwerk worden benaderd.

Conclusie

- In de omgevingsvisie zal een verdiepingsslag worden gemaakt ten aanzien van de historische linten. Onder het thema 'Cultuurhistorie' zijn de linten nader omschreven en gedifferentieerd naar kwaliteiten.
- De tekst in de omgevingsvisie is aangevuld op het onderdeel glastuinbouw.

3.26. Zienswijze 26 – 2022-022726

Reactie

1. Reclamant vindt de aanduiding 'historisch lint' niet nodig en deze aanduiding mag ook geen beperking opleveren voor de landbouw.

Antwoord

Zie ons antwoord onder reactie 5 bij zienswijze 9, deze wordt hier als herhaald en ingelast beschouwd. In de omgevingsvisie zal een verdiepingsslag worden gemaakt ten aanzien van de historische linten. Onder het thema 'Cultuurhistorie' zijn de linten nader omschreven en gedifferentieerd naar kwaliteiten.

Reactie

2. Agrarische ondernemers moeten vrij kunnen ondernemen en het bestemmingsplan mag geen beperkingen opleveren. Er mogen ook geen verplichtingen bestaan om biologisch of natuur inclusief te ondernemen zoals nu staat genoemd in de omgevingsvisie.

Antwoord

Voor agrarisch ondernemers gelden landelijke en provinciale regels voor hun agrarische bedrijf. Binnen deze kaders stelt de gemeente een bestemmingsplan op. De gemeente kan binnen deze kaders nog nadere regels stellen. Deze regels kunnen in bepaalde gevallen ook een verbreding betekenen voor de agrarische sector. In de omgevingsvisie staat geen verplichting opgenomen om biologisch of natuur inclusief te gaan ondernemen. Er staat dat daar ruimte voor is. Bovendien kan een omgevingsvisie geen verplichtingen bevatten.

Reactie

3. Het buitengebied mag niet worden volgebouwd. Landbouwgrond moet landbouwgrond blijven en niet voor zonnepanelen, huizen of natuur.

Antwoord

Het buitengebied van de gemeente Dongen biedt ruimte aan verschillende functies, zoals landbouw, natuur en recreatie. De agrarische sector neemt een prominente plek in het buitengebied in. In de

agrarische sector zijn al jaren twee trends gaande: schaalvergroting en intensivering. Kleinere agrarische ondernemingen komen hierdoor voor de keuze te staan om hun traditionele landbouwactiviteiten te verbreden of zelfs te beëindigen. Hierdoor komen boerderijen leeg te staan, dit noemen we ook wel vrijgekomen agrarische bebouwing (VAB). Relatief veel van deze VAB's bevinden zich in de historische linten. Deze VAB's krijgen een andere bestemming om zo het buitengebied vitaal te houden en leegstand en verloedering tegen te gaan.

Reactie

4. Bestaande natuurgebieden moeten worden beschermd voor dier en plant. De ecologische zone is nu aangelegd voor de mens. Recreatie heeft de overhand nu en dat is volgens reclamant geen natuur.

Antwoord

De ecologische verbindingszone is een verbinding tussen verschillende natuurgebieden. Door de aanleg van planten en struiken, bloemrijke vegetatie en brede oevers in de EVZ ontstaat een natuurlijke verbinding die gebruikt wordt als leef- en trekgebied voor dieren en planten. De verruiming van de beekbedding geeft daarnaast ruimte voor waterberging. Als meekoppelkans kun je hier ook wandelen, fietsen en spelen. Het hoofddoel van de EVZ blijft een goed leef- en trekgebied voor dieren en planten.

De milieupactanalyse maakt onderdeel uit van de omgevingsvisie. Deze zal worden aangevuld met basiskaarten op het gebied van bodem, water, groen en dergelijke. De bestaande groenstructuren en ecologische verbindingszone zijn daarmee ook in beeld.

Conclusie

- In de omgevingsvisie zal een verdiepingsslag worden gemaakt ten aanzien van de historische linten. Onder het thema 'Cultuurhistorie' zijn de linten nader omschreven en gedifferentieerd naar kwaliteiten.
- De milieupactanalyse wordt aangevuld met basiskaarten op het gebied van bodem, water, groen en dergelijke.

3.27 Zienswijze 27 – 2022-022741

Reactie

1. Reclamanten geven aan dat zij lezen in de omgevingsvisie dat de gemeente initiatiefnemers uitnodigt om met ideeën te komen en om kaders op te stellen. Reclamanten geven aan dat dit betekenisloos is, omdat de gemeente verder achteroverleunt en wacht op initiatiefnemers. Volgens reclamanten is er meer behoefte aan duidelijkheid over keuzes wat de gemeente wel of niet gaat doen. In de uitvoeringsparagraaf is alleen aangegeven dat er nadere programma's worden opgesteld. De planning hiervan en op welke manier deze programma's worden uitgewerkt is niet duidelijk. Reclamanten constateren dat het college bevoegd is voor het vaststellen van de programma's. Reclamanten vragen zich af of dit wijs is.

Antwoord

De omgevingsvisie is gemaakt samen met de inwoners en bedrijven van de gemeente Dongen. Een omgevingsvisie heeft op hoofdlijnen bepaalde kaders aan. Het is straks aan de inwoners en bedrijven om te komen met initiatieven. Dat is niet aan de gemeente. Het klopt dat de omgevingsvisie op hoofdlijnen is geschreven. De verdere uitwerking van gebieden en thema's komt aan de orde in de verschillende programma's. De planning en de uitwerking van deze programma's wordt bekend gemaakt, zodra hier meer zicht op is en duidelijkheid over is.

Het is wettelijke vastgelegd dat het college van burgemeester en wethouders bevoegd zijn voor het vaststellen van een programma. Dat wil niet zeggen dat het college de gemeenteraad niet nadrukkelijk betreft bij het opstellen en vaststellen van deze programma's.

Reactie

2. Reclamanten vragen zich af of de ondernemer die een plan heeft geen twee keer betaalt. Eén keer indirect via het belastingstelsel en één keer via het kostenverhaal c.q. de anterieure overeenkomst. Reclamanten stellen dit niet eerlijk te vinden. Een ondernemer die geen anterieure overeenkomst wil of kan sluiten vallen hierdoor buiten de boot.

Antwoord

Het bekostigen van ruimtelijke procedures gaat niet via het belastingstelsel. Daarom bepaalt de wet dat de gemeente de kosten van de ruimtelijke procedure moet verhalen op de initiatiefnemer. De gedachte hierachter is: degene die iets wil, moet daarvoor betalen. Daar hoeven andere mensen niet aan mee te betalen.

Reclamant

3. Reclamanten zijn hun bedrijfsvoering aan het verbreden. Reclamanten wensen dat de gemeente zich over dit onderwerp uitspreekt en dit een plek geeft in de visie. Dit mist in de visie. Reclamanten vragen niet alleen bestaande bedrijven duidelijk een plek te geven in de visie, maar ook waarden als Economie, Werkgelegenheid en Ondernemerskracht op te nemen.

Antwoord

Zoals eerder aangegeven worden dit soort thema's in een programma nader uitgewerkt. Aspecten zoals economie zullen in de desbetreffende programma's een plek krijgen.

Reactie

4. Reclamanten roepen op om het bestaande doorgroeigebied glastuinbouw op de kaart te vermelden en vermeldt dat dit gebied behouden blijft. Zonder deze basis is het voor reclamanten onmogelijk om 'passende initiatieven' te ontwikkelen.

Antwoord

De basis voor het bestaande doorgroeigebied glastuinbouw is gelegen in de Interim Verordening van de provincie Noord-Brabant. Bij nieuwe ontwikkelingen moeten deze plannen ook voldoen aan de Interim Verordening. In het programma voor het buitengebied zal hier ook aandacht aangegeven worden.

De tekst in de omgevingsvisie is aangevuld op het onderdeel glastuinbouw.

Reactie

5. Reclamanten betreuren het dat bij in de visie staat dat bij nieuwe grootschalige ontwikkelingen rekening gehouden moet worden met de gevolgen voor het landschap en dat de archeologische en cultuurhistorische beleidskaarten leidend zijn. Hierdoor wordt volgens reclamanten niet naar de toekomst gekeken.

Antwoord

Bij nieuwe ontwikkelingen zijn aspecten zoals bodem en cultuurhistorie inderdaad leidend. We gaan met alle zorgvuldigheid om met onze bodem en cultuurhistorie. Daarmee kijken we juist naar de toekomst en niet op de korte termijn. We kijken niet alleen of een ontwikkeling op dit moment passend is naast andere functies in het gebied, maar we kijken ook of de ontwikkeling bijdraagt aan duurzame ontwikkeling van bijvoorbeeld de bodem.

Reactie

6. Op de ambitiekaart zijn de bestaande bedrijven niet ingetekend. Dat geldt ook voor het bedrijf van reclamanten. Reclamanten zien de bedrijven opgenomen op de kaart.

Antwoord

Het opnemen van de bestaande bedrijven is te gedetailleerd voor deze omgevingsvisie. De bestaande bedrijven zijn in het geldende bestemmingsplan opgenomen. Deze omgevingsvisie is in hoofdlijnen opgesteld, daarom nemen wij deze bedrijven niet op.

Reactie

7. De aanduiding 'historisch lint' is volgens reclamanten dusdanig groot dat er verschillende agrarische bedrijven in zijn gelegen. Reclamanten zien hierin graag een aanpassing. De consequentie van deze aanduiding is ook niet te overzien voor reclamanten. Vooral nog is de enige 'voorwaarde' dat voor de omgang met erfgoed bij ruimtelijke plannen de archeologische en cultuurhistorische beleidskaarten uitgangspunt zijn. Reclamanten zijn van mening dat dit ook omgekeerd zo dient te zijn, dus dat de ontwikkelingen van cultuurhistorische waarden en erfgoed de ontwikkelingsmogelijkheden van bestaande (agrarische) bedrijven niet in de weg mag staan. Reclamanten verwachten dat bij de verdere uitwerking hier rekening mee wordt gehouden zodat de aanduiding van historische lint niet tot nieuwe beperkingen voor de bestaande bedrijven gaat leiden.

Antwoord

Zie ons antwoord onder reactie 5 bij zienswijze 9, deze wordt hier als herhaald en ingelast beschouwd. In de omgevingsvisie zal een verdiepingsslag worden gemaakt ten aanzien van de historische linten. Onder het thema 'Cultuurhistorie' zijn de linten nader omschreven en gedifferentieerd naar kwaliteiten.

Reactie

8. Reclamanten geven aan dat voor het buitengebied geen richting wordt gegeven aan de uitdagingen waar het buitengebied voor staat. Aan wat voor initiatieven gaat de gemeente meewerken? Daar verwachten reclamanten duidelijkere antwoorden op.

Antwoord

Het afwegingskader voor initiatieven in het buitengebied wordt samen met de inwoners en bedrijven opgenomen in het programma voor het buitengebied. In het programma wordt richting gegeven voor de verschillende gebieden.

Reactie

9. In de visie staat nergens dat wat reclamanten voor ogen hebben niet zou kunnen, maar de visie is ook geen basis voor de toekomst. Nadere uitwerkingen volgen nog. Reclamanten willen hier niet lang op hoeven wachten. Reclamanten pleiten voor een programma speciaal voor de historische linten.

Antwoord

Wij verwijzen hiervoor naar ons antwoord bij reactie 1 en 7.

Conclusie

In de omgevingsvisie zal een verdiepingsslag worden gemaakt ten aanzien van de historische linten. Onder het thema 'Cultuurhistorie' zijn de linten nader omschreven en gedifferentieerd naar kwaliteiten. De tekst in de omgevingsvisie is aangevuld op het onderdeel glastuinbouw.

3.28 Zienswijze 28 - 2023-000037

Reactie

1. Graag willen we hierbij onze zienswijze indienen op “Ontwerp-Omgevingsvisie Dongen”. Onze zorg betreft de aanduiding van onze locatie in het gebied als historisch lint. Op dit moment kunnen we de consequenties van deze aanduiding nog niet goed overzien. Het is ons onvoldoende duidelijk wat de impact is van deze aanduiding op onze locatie. Wij vragen u bij de verdere uitwerking hier rekening mee te houden zodat de aanduiding van historische lint niet tot nieuwe beperkingen voor de zittende bedrijven zoals de onze gaat leiden, of eventuele toekomstige ontwikkelingen in de weg zit.

Antwoord

Zie ons antwoord onder reactie 5 bij zienswijze 9, deze wordt hier als herhaald en ingelast beschouwd. In de omgevingsvisie zal een verdiepingsslag worden gemaakt ten aanzien van de historische linten. Onder het thema ‘Cultuurhistorie’ zijn de linten nader omschreven en gedifferentieerd naar kwaliteiten.

Conclusie

In de omgevingsvisie zal een verdiepingsslag worden gemaakt ten aanzien van de historische linten. Onder het thema ‘Cultuurhistorie’ zijn de linten nader omschreven en gedifferentieerd naar kwaliteiten.